

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 kwietnia 2013 r.

Poz. 517

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 18 kwietnia 2013 r.

w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych oraz szczegółowych wymagań w zakresie wytwarzania i jakości materiału siewnego tych roślin²⁾

Na podstawie art. 40 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe terminy składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych;
- 2) liczbę rozmnożeń materiału siewnego dla poszczególnych grup lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem opisu poszczególnych kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia:

- 1) dyrektywy Rady 66/401/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin pastewnych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2298, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 55, z późn. zm.);
- 2) dyrektywy Rady 66/402/EWG z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. WE L 125 z 11.07.1966, str. 2309, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 1, str. 66, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Komisji 93/17/EWG z dnia 30 marca 1993 r. określającej wspólnotowe klasy elitarnych sadzeniaków ziemniaka, wraz z warunkami oraz oznaczeniami stosowanymi dla tych klas (Dz. Urz. WE L 106 z 30.04.1993, str. 7; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 14, str. 169);
- 4) dyrektywy Rady 2002/54/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym buraka (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 12, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 292, z późn. zm.);
- 5) dyrektywy Rady 2002/55/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym warzyw (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 313, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy Rady 2002/56/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu sadzoniakami ziemniaków (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 60, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 340, z późn. zm.);
- 7) dyrektywy Rady 2002/57/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie obrotu materiałem siewnym roślin oleistych i włóknistych (Dz. Urz. WE L 193 z 20.07.2002, str. 74, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 36, str. 354, z późn. zm.);
- 8) dyrektywy Komisji 2006/47/WE z dnia 23 maja 2006 r. ustanawiającej specjalne warunki dotyczące obecności *Avena fatua* w materiale siewnym roślin zbożowych (Dz. Urz. UE L 136 z 24.05.2006, str. 18);
- 9) dyrektywy Komisji 2006/55/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającej załącznik III do dyrektywy Rady 66/402/EWG w odniesieniu do maksymalnej wagi partii materiału siewnego (Dz. Urz. UE L 159 z 13.06.2006, str. 13);
- 10) dyrektywy Komisji 2007/72/WE z dnia 13 grudnia 2007 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG w odniesieniu do włączenia gatunku *Galega orientalis* Lam. (Dz. Urz. UE L 329 z 14.12.2007, str. 37);
- 11) dyrektywy Komisji 2008/62/WE z dnia 20 czerwca 2008 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do rejestracji populacji miejscowych i odmian roślin rolniczych przystosowanych naturalnie do warunków lokalnych i regionalnych i zagrożonych erozją genetyczną oraz obrót materiałem siewnym i sadzoniakami ziemniaka tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 13, z późn. zm.);
- 12) dyrektywy Komisji 2008/124/WE z dnia 18 grudnia 2008 r. ograniczającej obrót materiałem siewnym niektórych gatunków roślin pastewnych oraz oleistych i włóknistych do materiału siewnego, który został urzędowo zakwalifikowany jako „elitarny materiał siewny” lub „kwalifikowany materiał siewny” (Dz. Urz. UE L 340 z 19.12.2008, str. 73);

- 3) szczegółowe wymagania w zakresie wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z uwzględnieniem w szczególności:
 - a) terminów dokonywania i liczby ocen stanu plantacji nasiennej w odniesieniu do poszczególnych grup roślin i gatunków,
 - b) izolacji przestrzennej od innych upraw, czystości gatunkowej i odmianowej, zdrowotności, określenie przedplonu oraz zmianowania roślin na plantacjach nasiennych,
 - c) czasu prowadzenia plantacji wieloletnich roślin rolniczych,
 - d) sposobu oznaczania plantacji nasiennych;
- 4) szczegółowe wymagania w zakresie jakości materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych;
- 5) dopuszczalną wielkość partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych w obrocie;
- 6) sposób oznaczania partii materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, oraz wymagania jakościowe dla tego materiału;
- 8) wzór upoważnienia udzielanego przez zachowującego odmianę osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym, składającej wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego – w przypadku odmian chronionych wyłącznym prawem.

§ 2. Wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków roślin rolniczych i warzywnych składa się w roku, w którym dany materiał ma być poddany ocenie polowej, w terminach do dnia:

- 1) 15 marca:
 - a) dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych ozimych,
 - b) dla gatunków roślin uprawnych wieloletnich;
- 2) 20 maja – dla ziemniaka;
- 3) 15 maja – dla gatunków roślin uprawnych jednorocznych innych niż wymienione w pkt 1 lit. a i pkt 2;
- 4) 31 sierpnia – dla gatunków roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania.

§ 3. Wytwarzany materiał siewny powinien być wolny od:

- 1) organizmów kwarantannowych;
- 2) organizmów niekwarantannowych, które mogą mieć wpływ na jakość materiału siewnego.

§ 4. 1. Plantacje nasienne, na których jest wytwarzany materiał siewny, powinny stanowić zwarty obszar uprawny.

-
- 13) dyrektywy Komisji 2009/74/WE z dnia 26 czerwca 2009 r. zmieniającej dyrektywę Rady 66/401/EWG, 66/402/EWG, 2002/55/WE i 2002/57/WE w odniesieniu do botanicznych nazw roślin, naukowych nazw innych organizmów oraz niektórych załączników do dyrektyw 66/401/EWG, 66/402/EWG i 2002/57/WE w związku z rozwojem wiedzy naukowej i technicznej (Dz. Urz. UE L 166 z 27.06.2009, str. 40);
 - 14) dyrektywy Komisji 2009/145/WE z dnia 26 listopada 2009 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i regionach i zagrożonych erozją genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 44);
 - 15) dyrektywy wykonawczej Komisji 2012/37/UE z dnia 22 listopada 2012 r. zmieniającej niektóre załączniki do dyrektyw Rady 66/401/EWG i 66/402/EWG w odniesieniu do warunków, jakie muszą być spełnione przez materiał siewny *Galega orientalis* Lam., maksymalnej wagi partii materiału siewnego niektórych gatunków roślin pastewnych i wielkości próbki *Sorghum* spp. (Dz. Urz. UE L 325 z 23.11.2012, str. 13);
 - 16) decyzji Komisji 2004/842/WE z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, na mocy których Państwa Członkowskie mogą zezwolić na wprowadzenie do obrotu materiału siewnego należącego do odmiany, dla której złożono wniosek o włączenie do krajowego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych lub katalogu odmian gatunków warzyw (Dz. Urz. UE L 362 z 09.12.2004, str. 21).

2. Plantacje nasienne powinny być wolne od:

- 1) organizmów kwarantannowych;
- 2) gatunków roślin uprawnych innych niż gatunek uprawiany;
- 3) odmian tego samego gatunku innych niż odmiany uprawiane lub od roślin nietypowych dla tych odmian;
- 4) chwastów, w szczególności takich gatunków, których nasiona są trudne do oddzielenia od nasion odmiany uprawianej i które mogą mieć wpływ na wytwarzanie lub jakość wytwarzanego materiału siewnego;
- 5) organizmów niekwarantannowych, które mogą mieć wpływ na wytwarzanie lub jakość wytwarzanego materiału siewnego.

§ 5. 1. Plantacje nasienne powinny być zakładane z zachowaniem:

- 1) izolacji przestrzennej, która ma na celu oddzielenie plantacji nasiennej od źródeł obcego pyłku lub chorób i szkodników pochodzących ze zbiorowisk roślin uprawnych oraz dziko rosnących, mogących stanowić źródło obcego pyłku;
- 2) szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania materiału siewnego poszczególnych gatunków roślin uprawnych.

2. Jeżeli izolacja przestrzenna między plantacją nasienną, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, a plantacją nasienną, na której jest wytwarzany materiał siewny tego samego gatunku i tej samej odmiany niższego stopnia kwalifikacji, nie zostanie zachowana, materiał siewny pochodzący z plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny wyższego stopnia kwalifikacji, uznaje się za materiał siewny w stopniu kwalifikacji nie wyższym niż materiał siewny wytwarzany na sąsiadującej plantacji nasiennej.

3. Izolacja przestrzenna od materiałów hodowlanych nie jest wymagana dla plantacji nasiennej.

4. Izolacja przestrzenna może być zmniejszona do 1/2 wymaganej odległości, jeżeli plantacja nasiennej jest oddzielona od źródeł, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lasem, wzgórzami lub wysokimi budynkami.

5. Plantacje nasienne gatunków roślin uprawnych tworzących zwarty łan, w szczególności rzepaku, facelii błękitnej, buraka lub konopii, zakłada się w sposób, który umożliwi przeprowadzenie oceny polowej zgodnie z metodą określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 51 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, z zachowaniem:

- 1) ścieżek technologicznych:
 - a) w odstępach co 10–20 m – dla rzepaku, facelii błękitnej i buraka uprawianego metodą bezwysadkową,
 - b) w odstępach co 6 lub 8 rzędów w przypadku wysadków sadzonych za pomocą sadzarek albo prostokątnych zagónów o powierzchni nie większej niż 100 m² w przypadku wysadków sadzonych ręcznie – dla buraka w drugim roku uprawy metodą tradycyjną (wysadkową);
- 2) nie mniej niż 35 cm szerokości międzyrzędzi – dla plantacji nasiennych konopii.

6. Plantacje nasienne wyki siewnej i wyki kosmatej mogą być zakładane z wsiewką innej rośliny (rośliną podporową), którą mogą stanowić rośliny zbożowe, z wyłączeniem kukurydzy, lub gorczyca sarepska. Rośliny podporowe nie mogą uniemożliwiać dokonania oceny polowej zgodnie z metodą, o której mowa w ust. 5, oraz sprawdzenia spełnienia szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości.

7. Przy zakładaniu plantacji nasiennych odmian mieszańcowych, obsianych mieszaniną składników rodzicielskich, w pobliżu ocenianej plantacji nasiennej zakłada się poletka o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², obsiane poszczególnymi składnikami rodzicielskimi i służące do oceny tożsamości i czystości odmianowej tych składników.

§ 6. 1. Przedplonem plantacji nasiennej, który stanowi każda uprawa, niezależnie od jej przeznaczenia, poprzedzająca założenie plantacji nasiennej, nie mogą być rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku.

2. Na plantacjach nasiennych powinna być prowadzona systematyczna selekcja negatywna, polegająca w szczególności na usuwaniu roślin nietypowych, obcych gatunków uprawnych oraz porażonych chorobami, mogących stanowić źródło porażenia dla roślin uprawianych.

§ 7. 1. Plantacje nasienne wieloletnich gatunków roślin rolniczych, w szczególności gatunków wiechlinowatych oraz bobowatych drobnonasiennych, mogą być prowadzone przez 3 następujące po sobie sezony wegetacyjne, licząc od pierwszego sezonu zbioru nasion.

2. Jeżeli po okresie, o którym mowa w ust. 1, stan plantacji nasiennej umożliwia otrzymanie materiału siewnego zgodnego ze szczegółowymi wymaganiami dotyczącymi wytwarzania i jakości, plantacja nasienne może być prowadzona w następnych sezonach wegetacyjnych, w których podlega wyłącznie urzędowej ocenie polowej.

§ 8. Plantacje nasienne znakuje się za pomocą tablicy, o wymiarach nie mniejszych niż 210 mm × 297 mm (format A4), zawierającej w szczególności następujące informacje:

- 1) nazwę gatunku;
- 2) nazwę wytwarzanej odmiany;
- 3) stopień kwalifikacji wysianego materiału siewnego;
- 4) powierzchnię plantacji nasiennej;
- 5) imię i nazwisko albo nazwę podmiotu, który złożył wniosek o dokonanie oceny polowej materiału siewnego.

§ 9. 1. Wytwarzany materiał siewny roślin zbożowych lub roślin pastewnych uznaje się za spełniający specjalne warunki dotyczące zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*), jeżeli:

- 1) podczas urzędowej oceny polowej stwierdzono, że plantacja nasienne jest wolna od roślin owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*);
- 2) nie stwierdzono obecności nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*) w urzędowej próbie materiału siewnego, pochodzącego z tej plantacji nasiennej, o masie nie mniejszej niż:
 - a) 1 kg – dla roślin zbożowych,
 - b) 0,1 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są mniejsze od ziarniaków pszenicy.

2. Materiał siewny może być również uznany za spełniający specjalne warunki dotyczące zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*), jeżeli w urzędowym laboratorium nie stwierdzono obecności nasion *Avena fatua* lub *Avena sterilis* w pobranej z ocenianej partii materiału siewnego urzędowej próbie o masie nie mniejszej niż:

- 1) 3 kg – dla roślin zbożowych;
- 2) 0,5 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są równe lub większe od ziarniaków pszenicy;
- 3) 0,3 kg – dla roślin pastewnych, których nasiona są mniejsze od ziarniaków pszenicy.

3. Spełnianie specjalnych warunków dotyczących zawartości nasion owsa głuchego (*Avena fatua* i *Avena sterilis*) przez partię materiału siewnego roślin zbożowych lub roślin pastewnych jest potwierdzane zaświadczeniem wydawanym, na wniosek zainteresowanego podmiotu, przez urzędowe laboratorium.

§ 10. Dopuszczalna wielkość partii materiału siewnego mieszanki w obrocie jest sumą masy poszczególnych składników mieszanki deklarowanych przez wytwarzającego daną mieszankę.

§ 11. Opis kategorii i stopni kwalifikacji materiału siewnego dla poszczególnych grup roślin jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin rolniczych, z wyłączeniem sadześniaków ziemniaka, dla poszczególnych gatunków lub grup roślin są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Ocena laboratoryjna materiału siewnego obejmuje oznaczenie masy tysiąca nasion (MTN).

3. Masę tysiąca nasion (MTN), o której mowa w ust. 2, jako oznaczenie obowiązkowe stosuje się do roślin zbożowych, bobowatych grubonasiennych oraz rzepaku.

§ 13. W przypadku materiału siewnego odmian regionalnych roślin rolniczych, roślin warzywnych i odmian amatorskich roślin warzywnych czystość odmianowa, określona na podstawie występowania roślin nietypowych dla ocenianej odmiany, może być niższa o 10% od czystości określonej w załączniku nr 2 do rozporządzenia dla odmiany tego samego gatunku, niebędącej odmianą regionalną.

§ 14. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania i jakości sadzeniaków ziemniaka oraz dopuszczalna wielkość partii w obrocie są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 15. Szczegółowe wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin warzywnych są określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 16. Szczegółowe wymagania dotyczące jakości oraz dopuszczalna wielkość partii w obrocie dla materiału siewnego roślin:

- 1) rolniczych są określone w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 2) warzywnych są określone w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Partię materiału siewnego utworzoną przez prowadzącego obrót, niezależnie od miejsca lub państwa produkcji materiału siewnego (położenia plantacji nasiennej), oznacza się numerem, z podaniem kolejno:

- 1) dla materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka:
 - a) ostatniej cyfry roku utworzenia partii albo łączenia – jeżeli jest to partia utworzona przez połączenie kilku partii,
 - b) numeru w ewidencji prowadzącego obrót, po którym dopisuje się ukośnik,
 - c) literowego lub cyfrowego oznaczenia własnego prowadzącego obrót stanowiącego nie więcej niż pięć znaków;
- 2) dla sadzeniaków ziemniaka:
 - a) ostatniej cyfry roku zbioru,
 - b) numeru w ewidencji prowadzącego obrót, po którym dopisuje się ukośnik,
 - c) numeru świadectwa oceny weryfikacyjnej (bez dwucyfrowego symbolu województwa oraz roku oceny), po którym dopisuje się ukośnik,
 - d) litery alfabetu odpowiadającej kolejnej partii z danej plantacji nasiennej, po której dopisuje się myślnik,
 - e) dwucyfrowego symbolu województwa oraz dwucyfrowego symbolu powiatu, w których była położona plantacja nasienna, nadanych w sposób określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 157, poz. 1031, z późn. zm.³⁾).

2. Jeżeli materiał siewny, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, został oceniony przez podmiot, który uzyskał akredytację wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, na końcu oznaczenia partii, po ukośniku, dodaje się literę „A”.

3. Jeżeli prowadzący obrót prowadzi działalność w formie spółki cywilnej, numer, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b oraz pkt 2 lit. b, podaje ten wspólnik, który został do tego upoważniony na piśmie przez pozostałych wspólników.

4. Przed oznaczeniem, o którym mowa w ust. 1, umieszcza się symbol „PL”.

5. Numer partii utworzony w sposób, o którym mowa w ust. 1 i 2, zapisuje się jako ciąg znaków bez odstępów.

§ 18. Wzór upoważnienia udzielonego przez zachowującego odmianę chronioną wyłącznym prawem do złożenia wniosku o dokonanie oceny polowej materiału siewnego osobie, która będzie prowadzić obrót materiałem siewnym tej odmiany, jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 13, poz. 161, z 2001 r. Nr 12, poz. 100 i Nr 157, poz. 1840, z 2002 r. Nr 177, poz. 1459, z 2003 r. Nr 208, poz. 2022, z 2004 r. Nr 254, poz. 2535, z 2005 r. Nr 206, poz. 1706, z 2006 r. Nr 36, poz. 246 i Nr 214, poz. 1577, z 2007 r. Nr 192, poz. 1386, z 2008 r. Nr 215, poz. 1358, z 2009 r. Nr 202, poz. 1559, z 2010 r. Nr 257, poz. 1727 oraz z 2012 r. poz. 403 i 1389.

§ 19. Wykaz gatunków roślin rolniczych, których materiał siewny może być uznany za materiał siewny kategorii handlowy, jest określony w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.⁴⁾

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *S. Kalemba*

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone:

- 1) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie sposobu oznaczania partii materiału siewnego (Dz. U. Nr 209, poz. 1546), które traci moc w zakresie § 1 ust. 1–3 i ust. 5,
- 2) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 listopada 2006 r. w sprawie terminów składania wniosków o dokonanie oceny polowej materiału siewnego poszczególnych grup roślin lub gatunków (Dz. U. Nr 221, poz. 1623), które traci moc w zakresie § 1 pkt 1–5,
- 3) rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lutego 2007 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących wytwarzania i jakości materiału siewnego (Dz. U. Nr 29, poz. 189, Nr 110, poz. 764 i Nr 189, poz. 1358, z 2008 r. Nr 29, poz. 173 i Nr 183, poz. 1136, z 2009 r. Nr 130, poz. 1071 oraz z 2010 r. Nr 56, poz. 347 i Nr 183, poz. 1230), które traci moc w zakresie:
 - a) § 1 pkt 1–4 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
 - b) § 1 pkt 5,
 - c) § 2 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
 - d) § 3, § 4 ust. 1, 2, 4 i 5, § 5, § 6 ust. 1, § 7, § 8,
 - e) § 9 – w zakresie roślin rolniczych i warzywnych,
 - f) § 10–14,
 - g) § 18–19a,
 - h) tabel 1 i 2 w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
 - i) załączników nr 2–6 i 10 do rozporządzenia

– na podstawie art. 139 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512) z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju
Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. (poz. 517)

Załącznik nr 1

OPIS KATEGORII I STOPNI KWALIFIKACJI MATERIAŁU SIEWNEGO DLA POSZCZEGÓLNYCH GRUP ROŚLIN
Tabela 1. Kategorie i stopnie kwalifikacji materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych, z wyłączeniem sadzeńiaków ziemniaka

Kategoria		Stopień kwalifikacji	
Nazwa	Symbol	Opis	
Elitarny	PB/III	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytworzenia i jakości, określone dla kategorii elitarny; 2) stanowi trzecie pokolenie poprzedzające materiał siewny kategorii kwalifikowany i został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy; 3) może być przeznaczony: <ol style="list-style-type: none"> a) do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny, w stopniu przedbazowy drugiego pokolenia (PB/II), poprzedzającego materiał siewny kategorii kwalifikowany, albo b) do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny w stopniu bazowy (B), albo c) przez hodowcę do wytwarzania materiału siewnego kategorii kwalifikowany. 	
	PB/II	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytworzenia i jakości, określone dla kategorii elitarny; 2) stanowi drugie pokolenie poprzedzające materiał siewny kategorii kwalifikowany i został wytworzony z materiału siewnego, uznanego po urzędowej ocenie w stopniu PB/III, albo został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy; 3) może być przeznaczony do wytwarzania materiału siewnego kategorii elitarny w stopniu bazowy (B) albo 4) może być przeznaczony przez hodowcę do wytwarzania materiału siewnego kategorii kwalifikowany. 	

	bazowy	B	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dotyczące wytworzenia i jakości, określone dla kategorii elitarny; 2) został wytworzony z materiału siewnego uznanego po urzędowej ocenie w stopniu przedbazowy (PB/III) albo PB/II) albo 3) został wytworzony przez hodowcę z materiału hodowcy, albo 4) w przypadku odmiany miejscowej wpisanej do krajowego rejestru został wytworzony przez zachowującego odmianę, zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech tej odmiany; 5) w przypadku odmian innych niż mieszańcowe może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany; 6) w przypadku odmiany mieszańcowej może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego tej odmiany jako jej składnik rodzicielski, którym w szczególności mogą być: <ol style="list-style-type: none"> a) linie wsobne – składniki mieszańca prostego, b) mieszaniec prosty – składnik mieszańca podwójnego, c) linia wsobna oraz mieszaniec prosty – składniki mieszańca trójliniowego, d) linia wsobna oraz odmiana ustalona lub mieszaniec prosty – składniki mieszańca top-cross, e) mieszaniec męskosterylny – składnik męski mieszańca, f) odmiany obcopolne – składniki mieszańca międzyodmianowego, g) inne formy składników rodzicielskich, z których jest wytworzony materiał siewny odmian mieszańcowych.
	pierwszego rozmnożenia	C/1	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany pierwszego rozmnożenia (C/1); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii elitarny stopnia bazowy (B) albo 3) został wytworzony przez hodowcę z materiału siewnego kategorii elitarny, stopnia przedbazowy (PB/III) albo PB/II), albo 4) został wytworzony poprzez bezpośrednie krzyżowanie składników rodzicielskich odmiany mieszańcowej i jest przeznaczony na cele inne niż produkcja materiału siewnego; 5) może być przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2).
Kwalifikowany	drugiego rozmnożenia	C/2	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii kwalifikowany pierwszego rozmnożenia (C/1) oraz 3) jest przeznaczony na cele inne niż produkcja materiału siewnego albo 4) dla określonych gatunków jest przeznaczony do produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany trzeciego rozmnożenia (C/3).
	trzeciego rozmnożenia	C/3	<p>Materiał siewny, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany trzeciego rozmnożenia (C/3); 2) został wytworzony z materiału siewnego kategorii kwalifikowany drugiego rozmnożenia (C/2) i jest przeznaczony wyłącznie na cele inne niż produkcja materiału siewnego.

Standard	ST	<p>Materiał siewny roślin warzywnych odmian własnych hodowcy, który:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) został wytworzony oraz oceniony przez hodowcę i na jego odpowiedzialność zgodnie z działaniami zapewniającymi zachowanie właściwych cech odmiany; 2) spełnia wymagania dla materiału siewnego kategorii standard; 3) może być wytworzony z: <ol style="list-style-type: none"> a) materiału hodowcy albo b) materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie w kategorii elitarny albo kategorii kwalifikowany.
Handlowy	H	<p>Materiał siewny określonych gatunków roślin rolniczych, którego:</p> <p>tożsamość gatunkowa oraz spełnienie wymagań jakościowych dla materiału siewnego kategorii handlowy zostały uznane w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem w rozumieniu przepisów Unii Europejskiej dotyczących nasiennictwa, zwanej dalej „oceną pod urzędowym nadzorem”.</p>

Objaśnienie

¹⁾ Materiał siewny roślin rolniczych w stopniu przedbazowy trzeciego rozmnożenia poprzedzającego materiał siewny kategorii kwalifikowany (PB/III) nie dotyczy gatunków o dużym współczynniku rozmnożenia należących do grup roślin:

- a) zbożowych - gatunki z rodzaju *Phalaris* spp.,
 - b) pastewnych - gatunki: esparceta siewna, komonica zwyczajna, lucerna chmielowa, lucerna mieszańcowa, lucerna siewna; wszystkie gatunki traw oraz brukiew, facelia błękitna, kapusta pastewna i rzodkiew oleista,
 - c) oleistych i włóknistych - wszystkie gatunki,
 - d) burak cukrowy i pastewny,
 - e) warzywnych - wszystkie gatunki, z wyjątkiem bobu, fasoli zwykłej, fasoli wielokwiatowej oraz grochu łuskowego i cukrowego.
- W przypadku gdy we wnioskach, w protokołach, świadectwach i informacjach dotyczących materiału siewnego przy symbolu stopnia po ukośniku nie będzie podane oznaczenie kolejności rozmnożenia lub w przypadku sadzenia ziemniaka - klasy, przyjmuje się zawsze stopień najniższy określony dla gatunku (odpowiednio: **PB/II**, **C/2** lub, jeśli dotyczy, **C/3**), a w przypadku sadzenia ziemniaków najniższą klasę w obrębie stopnia (odpowiednio: **B/II** lub **C/B**).

Tabela 2. Kategorie i stopnie kwalifikacji sadzezniaków ziemniaka

Kategoria	Nazwa		Symbol		Klasa		Stopieñ kwalifikacji	
							Opis	
Elitarne	Przedstawy		PB/M			Sadzezniaki ziemniaka uzyskane w technologii mikro rozmnażania (minibulwy), który:		
						1) został wytworzony w celu wprowadzenia do obrotu;		
						2) został uznany po urzędowej ocenie jako spełniający wymagania w zakresie jakości i zdrowotności określone dla kategorii elitarny stopnia PB/M;		
						3) jest przeznaczony do wytwarzania sadzezniaków ziemniaka kategorii elitarny w stopniu PB/III.		
Elitarne	Przedstawy		PB/III			Sadzezniaki ziemniaka, które:		
						1) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania dotyczące wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny w stopniu PB/III;		
						2) stanowią trzecie pokolenie poprzedzające sadzezniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności;		
						3) są przeznaczone do wytwarzania sadzezniaków kategorii elitarny stopni (PB/II lub B) albo 4) są przeznaczone przez hodowcę do wytwarzania sadzezniaków kategorii kwalifikowane.		
Elitarne	Przedstawy		PB/II			Sadzezniaki ziemniaka, które:		
						1) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania dotyczące wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia PB/II;		
						2) stanowią drugie pokolenie poprzedzające sadzezniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone z sadzezniaków kategorii elitarny stopnia PB/III albo przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności;		
						3) są przeznaczone do wytwarzania sadzezniaków kategorii elitarny stopnia B albo 4) są przeznaczone przez hodowcę do wytwarzania sadzezniaków kategorii kwalifikowane.		
Elitarne	Przedstawy		B			Sadzezniaki ziemniaka, które:		
						1) stanowią pierwsze rozmnożenie poprzedzające sadzezniaki kategorii kwalifikowane i zostały wytworzone z sadzezniaków kategorii elitarny stopnia PB/II lub PB/III albo przez hodowcę z materiału hodowcy zgodnie z działaniami zapewniającymi określone warunki zdrowotności;		
						2) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy (B) klas, które:		
						a) są przeznaczone do wytwarzania sadzezniaków kategorii kwalifikowane albo sadzezniaków klasy B/II, b) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy klasy B/I, c) zostały wytworzone z sadzezniaków bazowych klasy B/I albo z sadzezniaków kategorii elitarny stopnia PB/II lub PB/III, d) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii elitarny stopnia bazowy klasy B/II.		
Elitarne	Przedstawy		C			Sadzezniaki ziemniaka, które:		
						1) zostały wytworzone bezpośrednio z sadzezniaków kategorii elitarny stopnia bazowy (B) albo przez hodowcę z sadzezniaków uznanych w urzędowej ocenie w kategorii elitarny w stopniu PB/III lub PB/II;		
						2) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klas C/A lub C/B, które:		
						a) są przeznaczone do celów innych niż produkcja sadzezniaków albo w obrębie stopnia do wytworzenia sadzezniaków kategorii kwalifikowane klasy C/B, b) spełniają wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klasy C/A, c) zostały uznane w urzędowej ocenie jako spełniające wymagania w zakresie wytwarzania, jakości i zdrowotności, określone dla kategorii kwalifikowane klasy C/B, d) są przeznaczone wyłącznie na cele inne niż produkcja sadzezniaków ziemniaka.		

Załącznik nr 2

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN
ROLNICZYCH, Z WYŁĄCZENIEM SADZENIAKÓW ZIEMNIAKA, DLA POSZCZEGÓLNYCH GATUNKÓW
LUB GRUP ROŚLIN

I. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin zbożowych

1. Gatunki roślin zbożowych i najniższy obowiązujący stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Jęczmień	<i>Hordeum vulgare</i> L.	C/2
2	Kukurydza ²⁾	<i>Zea mays</i> L.	C/2
3	Mozga kanaryjska (kanar)	<i>Phalaris canariensis</i> L.	C/2
4	Owies nagoziarnisty (owies nagi)	<i>Avena nuda</i> L.	C/2
5	Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	<i>Avena sativa</i> L., w tym <i>A. byzantina</i> K. Koch	C/2
6	Owies szorstki (owies owsik)	<i>Avena strigosa</i> Schleb.	C/2
7	Pszenica orkisz	<i>Triticum spelta</i> L.	C/2
8	Pszenica twarda	<i>Triticum durum</i> Desf.	C/2
9	Pszenica zwyczajna	<i>Triticum aestivum</i> L.	C/2
10	Pszenżyto	<i>x Triticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	C/2
11	Żyto	<i>Secale cereale</i> L.	C/1

Objaśnienia:

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

²⁾ Z wyłączeniem kukurydzy cukrowej (*Zea mays* var. *saccharata* Koke) i kukurydzy pękającej (*Zea mays* convar. *microsperma* Koem.).

2. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Kolejne oceny stanu plantacji	Termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
– odmian ustalonych: wszystkich gatunków pszenic, pszenżyta, jęczmienia, żyta, owsów, mozgi kanaryjskiej i kukurydzy,	
– składników rodzicielskich odmian mieszańcowych żyta, pszenic, odmian samopylnych pszenżyta, jęczmienia i owsów,	
– odmian mieszańcowych, z wyłączeniem kukurydzy	
pierwsza	w okresie poprzedzającym kwitnienie lub przed użyciem chemicznych czynników krzyżowania
druga	w okresie dojrzewania nasion
nie mniej niż trzy, a w przypadku wytwarzania składników rodzicielskich odmian mieszańcowych – cztery oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
– odmian mieszańcowych kukurydzy oraz ich składników rodzicielskich	
pierwsza	w okresie poprzedzającym kwitnienie
druga	w okresie kwitnienia składnika Rm, gdy 5% roślin ma znamiona podatne do przyjęcia pyłku
trzecia	w okresie pełni kwitnienia do końca kwitnienia składników rodzicielskich
czwarta	w okresie od końca kwitnienia do początku dojrzewania nasion

4. Przedplon:

- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych, z wyłączeniem kukurydzy, zakłada się na polu, na którym w ostatnim roku poprzedzającym rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacje nasienne roślin zbożowych zakłada się na polu wolnym od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej ¹⁾ materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany
1	2	3	4
1	– dla odmian ustalonych żyta, obcopylnych odmian pszenżyta oraz mozgi kanaryjskiej odległość od zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany tego samego gatunku, a w przypadku pszenżyta od źródeł pyłku <i>Triticum</i> spp. i żyta	300	250
2	– dla odmian samopylnych pszenżyta odległość od innych zasiewów pszenżyta oraz żyta	50	20
3	– dla pszenic odległość od zasiewów pszenicy porażonej w silnym stopniu głownią pyłkową lub śniecią cuchnącą, – dla owsów odległość od zasiewów owsów porażonych w silnym stopniu głownią pyłkową owsa, – dla jęczmienia odległość od zasiewów jęczmienia porażonych w silnym stopniu głownią pyłkową lub głownią zwartą jęczmienia	50	20
4	– dla jęczmienia ozimego odległość od plantacji nasiennej jęczmienia ozimego o innej rzędowości	100	50
5	– dla składników żeńskich odmian mieszańcowych pszenic, samopylnego pszenżyta, jęczmienia oraz owsów odległość od zasiewów od wszystkich innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany tego samego gatunku, które nie są zapylaczem w wytwarzaniu odmiany mieszańcowej	25	
6	dla kukurydzy odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona:		
	– składnika rodzicielskiego, od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy niż ta, której pyłkiem mają być zapylone rośliny	300	
	– odmian mieszańcowych, od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy innej niż zapylacz danego mieszańca oraz odmian ustalonych	200	
7	dla żyta mieszańcowego odległość od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub składników rodzicielskich, tego samego składnika rodzicielskiego, którego plantacja nasienna nie zachowuje minimalnych wymagań, innych gatunków, których pyłek może doprowadzić do zapłodnienia, na której produkuje się nasiona:		
	– z zastosowaniem męskiej sterylności	1000	500
	– bez zastosowania męskiej sterylności	600	500

Objaśnienie

¹⁾ W przypadku pszenic, owsów i jęczmienia izolację przestrzenną może stanowić pas technologiczny o szerokości **nie mniejszej niż 2 m**, pod warunkiem że sąsiadująca plantacja nasienna lub uprawa tego samego gatunku nie jest porażona przez organizmy organizmami, o których mowa w lp. 3 tabeli.

6. Czystość odmianowa

Lp.	Gatunki	Minimalna czystość odmianowa w ocenie polowej dla materiału siewnego kategorii:		
		elitarny	kwalifikowany	
			I rozmnożenia	II rozmnożenia
gatunki podlegające ocenie według norm procentowych (czystość określona w procentach)				
1	pszenice, jęczmień i owsy	99,9	99,7	99,0
2	samopylne odmiany pszenżyta	99,7	99,0	98,0
3	każdy składnik rodzicielski odmian mieszańcowych jęczmienia, owsów oraz pszenic	99,7	90,0 ¹⁾	
4	każdy składnik rodzicielski mieszańcowych odmian samopylnych pszenżyta	99,0		
gatunki podlegające ocenie według norm powierzchni (czystość określona w sztukach na jednostce kwalifikacyjnej)				
1	1) odmiany ustalone i mieszańcowe żyta; 2) ustalone odmiany obcopylne pszenżyta; 3) odmiany ustalone mozgi kanaryjskiej oraz kukurydzy	1,0	1,0	
2	1) dla odmian mieszańcowych kukurydzy – liczba roślin, które są rozpoznawalne jako niebędące składnikiem rodzicielskim:	0,1		
	a) w produkcji każdego ze składników rodzicielskich (Ro, Rm)			
	b) w produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych – każdy składnik rodzicielski			
	2) gdy 5% lub więcej roślin składnika matecznego ma znamiona zdolne do zapylenia, to procent roślin w obrębie tego składnika, który pylił lub pyli:	1,0		
	a) w każdej ocenie stanu plantacji			
	b) we wszystkich ocenach stanu plantacji łącznie			
Wymagana minimalna skuteczność krzyżowania odmian mieszańcowych pszenic, jęczmienia, owsów oraz pszenżyta nie może być niższa niż 95,0%				

Objaśnienie

¹⁾ Jest to czystość odmianowa odmian mieszańcowych pszenic, jęczmienia, owsów i samopylnych odmian pszenżyta stwierdzona w następczej ocenie tożsamości.

7. Jednostki kwalifikacyjne – w ocenie polowej roślin zbożowych jednostką kwalifikacyjną jest powierzchnia:
- 1) dla gatunków, dla których obowiązuje metoda oceny według norm powierzchni, dla materiału kategorii:
 - a) elitarny – 30 m²,
 - b) kwalifikowany – 10 m²;
 - 2) dla gatunków, dla których obowiązuje metoda oceny według norm procentowych, dla wszystkich kategorii – 20 m²;
 - 3) dla kukurydzy jednostkę kwalifikacyjną w ocenie polowej stanowi 100 kolejnych roślin w rzędzie.
8. Wymagania dodatkowe dla odmian mieszańcowych:
- 1) w następczej ocenie tożsamości składnika maticznego żyta mieszańcowego liczba roślin innego składnika nie może przekraczać – 6 sztuk na 1000 roślin;
 - 2) w produkcji materiału kategorii elitarny, stopnia kwalifikacji B, żyta mieszańcowego poziom sterylności składnika maticznego (Rm) nie może być niższy niż – 98,0%;
 - 3) w materiale siewnym kategorii kwalifikowany, wytwarzanym jako mieszanina składników rodzicielskich, nie uznaje się roślin składnika ojcowskiego (Ro) za zanieczyszczenie, jeżeli udział tych roślin nie przekracza określonych przez hodowcę proporcji.
9. Czystość gatunkowa:
- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych powinny być praktycznie wolne od gatunków roślin uprawnych innych niż uprawiany, szczególnie gatunków mogących stanowić źródło obcego pyłku lub chorób i szkodników;
 - 2) występowanie innych gatunków roślin zbożowych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
 - a) procentowych, na których jest produkowany materiał kategorii:
 - elitarny – nie więcej niż 0,2 rośliny,
 - kwalifikowany – nie więcej niż 1 roślina,
 - b) powierzchni, na których jest produkowany materiał kategorii:
 - elitarny – nie więcej niż 0,3 rośliny,
 - kwalifikowany – nie więcej niż 0,5 rośliny.
10. Zachwaszczenie:
- 1) plantacje nasienne roślin zbożowych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia;
 - 2) występowanie na plantacji nasiennej chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
 - 3) na plantacjach nasiennych roślin zbożowych, na 1 ha występowanie roślin owsa głuchego¹⁾, w sztukach, nie może być większe niż:

Plantacja nasienne zgłoszona do produkcji materiału siewnego kategorii	Pszence	Jęczmień	Owasy	Żyto, Pszenżyto
elitarnie	7	7	0	7
kwalifikowane	50	20	0	50

Objaśnienie

¹⁾ Dotyczy gatunków *Avena fatua* oraz *Avena sterilis* łącznie.

11. Choroby i szkodniki:

- 1) występowanie na plantacji nasiennej chorób i szkodników w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
- 2) z plantacji nasiennej wszystkich gatunków roślin zbożowych nie usuwa się roślin porażonych głownią;
- 3) w okresie dużej wrażliwości ocenianej plantacji nasiennej na porażenie głownią uprawy roślin zbożowych w promieniu 50 m nie powinny zawierać średnio więcej niż 3 rośliny wytwarzające zarodniki głowni na jednostce powierzchni równej 30 m².

II. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin pastewnych

1. Gatunki roślin pastewnych i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji:

1) bobowate (motylkowate)

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
BOBOWATE GRUBONASIEENNE			
1	Bobik	<i>Vicia faba</i> L. (partim)	C/1
2	Groch siewny	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	C/2
3	Łubin biały	<i>Lupinus albus</i> L.	C/2
4	Łubin wąskolistny	<i>Lupinus angustifolius</i> L.	C/2
5	Łubin żółty	<i>Lupinus luteus</i> L.	C/2
6	Wyka kosmata	<i>Vicia villosa</i> Roth	C/2
7	Wyka siewna	<i>Vicia sativa</i> L.	C/2
BOBOWATE DROBNONASIEENNE			
1	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.	C/1
2	Komonica zwyczajna	<i>Lotus corniculatus</i> L.	C/1
3	Koniczyna biała	<i>Trifolium repens</i> L.	C/1
4	Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	<i>Trifolium pratense</i> L.	C/1
5	Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	<i>Trifolium incarnatum</i> L.	C/1
6	Koniczyna perska	<i>Trifolium resupinatum</i> L.	C/1
7	Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	<i>Trifolium hybridum</i> L.	C/1
8	Lucerna chmielowa	<i>Medicago lupulina</i> L.	C/2
9	Lucerna mieszańcowa	<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	C/2
10	Lucerna siewna	<i>Medicago sativa</i> L.	C/2
11	Rutwica wschodnia	<i>Galega orientalis</i> Lam.	C/2

2) wiechlinowate (trawy)

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Festulolium	<i>Festuca</i> spp. x <i>Lolium</i> spp.	C/1
2	Kostrzewa czerwona	<i>Festuca rubra</i> L.	C/1
3	Kostrzewa nitkowata	<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	C/1
4	Kostrzewa łąkowa	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	C/1
5	Kostrzewa szczecińska	<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina	C/1
6	Kostrzewa owcza	<i>Festuca ovina</i> L.	C/1
7	Kostrzewa trzcinowa	<i>Festuca arundinacea</i> Schreb.	C/1
8	Kupkówka pospolita	<i>Dactylis glomerata</i> L.	C/1
9	Mietlica biaława	<i>Agrostis gigantea</i> Roth	C/1
10	Mietlica pospolita	<i>Agrostis capillaris</i> L.	C/1
11	Mietlica psia	<i>Agrostis canina</i> L.	C/1
12	Mietlica rozłogowa	<i>Agrostis stolonifera</i> L.	C/1
13	Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Beauv.	C/1
14	Stokłosa uniolowata	<i>Bromus catharticus</i> Vahl.	C/1
15	Tymotka kolankowata	<i>Phleum nodosum</i> L.	C/1
16	Tymotka łąkowa	<i>Phleum pratense</i> L.	C/1
17	Wiechlina zwyczajna	<i>Poa trivalis</i> L.	C/1
18	Wiechlina błotna	<i>Poa palustris</i> L.	C/1
19	Wiechlina gajowa	<i>Poa nemoralis</i> L.	C/1
20	Wiechlina łąkowa	<i>Poa pratensis</i> L.	C/1
21	Wyczyniec łąkowy	<i>Alopecurus pratensis</i> L.	C/1
22	Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	<i>Lolium x boucheanum</i> Kurth	C/1
23	Życica trwała (rajgras angielski)	<i>Lolium perenne</i> L.	C/1
24	Życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski)	<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	C/1

3) inne gatunki

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Brukiew	<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb.	C/1
2	Facelia błękitna	<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	C/1
3	Kapusta pastewna	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (D.C.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. var. <i>viridis</i> L.	C/1
4	Rzodkiew oleista	<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Wymagania dotyczące oceny stanu plantacji przedplonu i izolacji przestrzennej:

1) ocena stanu plantacji

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
<p>Jedna ocena stanu plantacji: w okresie od pełni kwitnienia roślin do początku zawiązywania strąków</p> <p>Dwie oceny stanu plantacji w przypadku łubinów:</p> <p>1) pierwsza w okresie pełni kwitnienia roślin;</p> <p>2) druga w okresie zawiązywania strąków</p>	<p>Jedna ocena stanu plantacji: w okresie między pełnią kwitnienia a dojrzewaniem nasion</p>	<p>Dwie oceny stanu plantacji:</p> <p>1) pierwsza w okresie przed kwitnieniem;</p> <p>2) druga w okresie pomiędzy pełnym kwitnieniem a dojrzewaniem nasion</p>	<p>1) dla roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania w:</p> <p>a) pierwszym roku uprawy: jedna ocena w okresie wytwarzania wysadków przed ich zbiorem do przechowalni,</p> <p>b) w drugim roku uprawy: jedna w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion;</p> <p>2) dla roślin o jednorocznym cyklu rozmnażania: jedna ocena w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion;</p> <p>3) dla kapusty pastewnej i brukwi pastewnej uprawianych metodą bezwysadkową - dwie oceny stanu plantacji:</p> <p>a) pierwsza w okresie formowania pędów kwiatostanowych,</p> <p>b) druga w okresie od pełni kwitnienia roślin do dojrzewania nasion</p>

W przypadku roślin o dwuletnim cyklu rozmnażania:

- z cyklem produkcji wysadków dokonuje się oceny cech zewnętrznych wysadków po ich przechowaniu, a przed wysadzeniem - na plantacji nasiennej,
- materiał siewny może być wytwarzany metodą bezwysadkową wyłącznie z materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie w kategorii elitarny, z wyłączeniem kapusty pastewnej,
- materiał siewny wytworzony metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji określonym dla gatunku

2) przedplon

Bobowate	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
Plantacje nasienne roślin bobowatych grubo- i drobnonasiennych nie mogą być zakładane na polu, na którym w ostatnich trzech latach uprawiano ten sam lub blisko spokrewniony gatunek roślin, niezależnie od ich przeznaczenia	Plantacje nasienne traw nie mogą być zakładane na polu, na którym w ostatnich dwóch latach uprawiano daną odmianę lub w ostatnich trzech latach uprawiano inną odmianę traw, niezależnie od gatunku i ich przeznaczenia	Plantacje nasienne kapusty pastewnej nie mogą być zakładane na polu, na którym: <ol style="list-style-type: none"> 1) w ostatnich pięciu latach uprawiano rośliny z rodzaju <i>Brassica</i>; 2) w ostatnich trzech latach uprawiano rośliny pozostałych gatunków z rodziny <i>Brassicaceae</i>; 3) w ostatnich dwóch latach uprawiano buraki
<p>Plantacje nasienne roślin pastewnych zakłada się na polu, na którym w kilku ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające, uwzględniając specyfikację i wymagania szczegółowe roślin pastewnych, możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji.</p> <p>Pole dla tych plantacji nasiennych powinno być praktycznie wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy</p>		

3) izolacja przestrzenna

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy) ¹⁾	Inne gatunki
<p>Od innych upraw tego samego gatunku lub gatunków pokrewnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla plantacji nasiennej bobiku <ol style="list-style-type: none"> a) o powierzchni do 2 ha, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii: <ul style="list-style-type: none"> - elitarny – 500 m, - kwalifikowany – 100 m, b) o powierzchni powyżej 2 ha, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii: <ul style="list-style-type: none"> - elitarny – 100 m, - kwalifikowany – 50 m; 2) dla plantacji nasiennej łubinu żółtego i wyki kosmatej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii: <ol style="list-style-type: none"> a) elitarny – 200 m, b) kwalifikowany – 100 m; 3) dla plantacji nasiennych pozostałych gatunków obowiązuje pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m 	<p>Od plantacji nasiennych pyłących w tym samym czasie, innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany, tej samej odmiany o słabym wyrównaniu, innych gatunków, w tym roślin dziko rosnących w rowach, na nasypach, łąkach oraz nieużytkach, których pyłek może prowadzić do zapylenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dla plantacji nasiennych, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii elitarny o powierzchni: <ol style="list-style-type: none"> a) do 2 ha – 200 m, b) powyżej 2 ha – 100 m; 2) dla plantacji nasiennej na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii kwalifikowany o powierzchni: <ol style="list-style-type: none"> a) do 2 ha – 100 m, b) powyżej 2 ha – 50 m 	<ol style="list-style-type: none"> 1) dla roślin z rodziny <i>Brassicaceae</i> wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub blisko spokrewnionych gatunków – 1000 m; 2) dla facelii błękitnej dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii: <ol style="list-style-type: none"> a) elitarny – 400 m, b) kwalifikowany – 200 m; 3) dla brukwi pastewnej wszystkich stopni kwalifikacji od innych plantacji nasiennych lub innych niż nasienne, na których występują pośpiechy – 200 m 	

Objaśnienie

¹⁾ W przypadku traw izolację przestrzenną ustala się z uwzględnieniem schematu krzyżowania się poszczególnych gatunków.

4) czystość odmianowa

Bobowate grubonasienne	Bobowate drobnonasienne	Wiechlinowate (trawy)	Inne gatunki
<p>1) dla grochu i bobiku minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 99,7%,</p> <p>b) kwalifikowany:</p> <p>– C/1 – 99,0%,</p> <p>– C/2 – 98,0%;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków czystość odmianowa wynosi dla materiału siewnego kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>dla wszystkich gatunków czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>1) dla wiechliny łąkowej minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/20 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 4 rośliny/10 m²,</p> <p>c) kwalifikowany odmian apomiktycznych, jednoklonalnych – 6 roślin/10m²;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków traw czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/30 m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 1 roślina/10 m²</p>	<p>1) dla kapusty pastewnej minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 99,7%,</p> <p>b) kwalifikowany – 99,0%;</p> <p>2) dla pozostałych gatunków minimalna czystość odmianowa wynosi dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:</p> <p>a) elitarny – 1 roślina/30m²,</p> <p>b) kwalifikowany – 1 roślina/10m²</p>

5) czystość gatunkowa:

- a) plantacje nasienne roślin pastewnych powinny być praktycznie wolne od gatunków uprawnych innych niż uprawiany; dotyczy to w szczególności gatunków mogących doprowadzić do zapylenia obcym pyłkiem lub trudnych do usunięcia w procesie czyszczenia,
- b) występowanie innych gatunków roślin pastewnych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
 - procentowych, na których jest produkowany materiał siewny kategorii elitarny – nie więcej niż 0,2 rośliny, a kategorii kwalifikowany – nie więcej niż 1 roślina,
 - powierzchni, na których jest produkowany materiał siewny kategorii elitarny – nie więcej niż 0,3 rośliny, a kwalifikowany – nie więcej niż 0,5 rośliny,
- c) dla gatunków *Lolium* spp. oraz *Festuca* spp. x *Lolium* spp. występowanie roślin innych gatunków z rodzaju *Lolium* nie może przekraczać dla plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał siewny kategorii:
 - elitarny – 1 roślina/50 m²,
 - kwalifikowany – 1 roślina/10 m²;

6) zachwaszczenie:

- a) plantacje nasienne roślin pastewnych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia,
- b) występowanie na plantacji nasiennej chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej zgodnie z metodą określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 51 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie, zwaną dalej „obowiązującą metodą”, może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
- 7) choroby i szkodniki:
- a) występowanie na plantacji nasiennej chorób i szkodników w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej, zgodnie z obowiązującą metodą, może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej,
- b) dla plantacji nasiennych, na których jest wytwarzany materiał siewny roślin bobowatych grubonasiennych, porażenie w szczególności chorobami grzybowymi z rodzaju *Colletotrichum* spp. może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej,
- c) dla plantacji nasiennych, na których jest wytwarzany materiał siewny roślin bobowatych drobnonasiennych, porażenie w szczególności chorobami zgorzelowymi, wirusowymi, zarzą, rakiem i rizoktoniozami może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
3. Wykaz gatunków chwastów, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia

Lp.	Rośliny pastewne – bobowate drobnonasienne oraz wiechlinowate (trawy)	Gatunki chwastów, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia i od których plantacja nasienna powinna być praktycznie wolna
1	2	3
1	Esparceta siewna	Jaskier polny Rzodkiew świrzepa Przytulia czepna
2	Komonica zwyczajna oraz Rutwica wschodnia	Babka lancetowata Bodziszek Głowieńka pospolita Komosa biała Lępnica rozdęta Przytulia czepna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Wyka czteronasienna
3	Koniczyna , wszystkie gatunki uprawne	Babka lancetowata Bniec biały Głowieńka pospolita Gorczyca polna Mak polny Maruna bezwonna Nostrzyk żółty Fiołek polny Gwiazdnica pospolita Przytulia czepna Rumian pospolity Szczawik

1	2	3
		Komosa biała Kapusta polna Tobołki polne Chaber bławatek Chwastnica jednostronna Przytulia czepna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy
4	Lucerna, wszystkie gatunki uprawne	Babka lancetowata Bodziszek Chwastnica jednostronna Wyka, wszystkie gatunki Maruna bezwonna Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rolnica pospolita Sporek polny Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy
5	Festulolium	Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Jaskier polny Nostrzyk żółty Ostrożeń polny Perz właściwy Przytulia czepna Rdest, wszystkie gatunki Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Stokłosa, wszystkie gatunki Śmiałek darniowy
6	Kostrzewa, wszystkie gatunki uprawne	Chaber bławatek Iglica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki Rumianek Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne Życica roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy Wyczyniec, wszystkie gatunki
7	Kupkówka pospolita	Chaber bławatek Iglica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Maruna bezwonna Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rumianek Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne

1	2	3
		<p>Życica roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy</p>
8	Mietlica, wszystkie gatunki uprawne	<p>Czerwiec roczny Gwiazdnica pospolita Kłosówka wełnista Krwawnik pospolity Mlecz, wszystkie gatunki Mniszek pospolity Rumian polny Maruna bezwonna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Starzec zwyczajny Tobołki polne Wiechlina roczna</p>
9	Mozga trzcinowata	<p>Owies głuchy Iglica pospolita Niezapominajka polna Nostrzyk żółty Rdest, wszystkie gatunki Perz właściwy Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiałek darniowy</p>
10	Rajgras wyniosły (rajgras francuski, owsik wyniosły)	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Kłosówka wełnista Perz właściwy Przytulia czepna Stokłosa dachowa i żytnia Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Życica roczna Śmiałek darniowy</p>
11	Stokłosa, wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy Chaber bławatek Iglica pospolita Nostrzyk żółty Perz właściwy Przytulia czepna Stokłosa dachowa i żytnia Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Wyczyniec, wszystkie gatunki Śmiałek darniowy</p>
12	Tymotka, wszystkie gatunki uprawne	<p>Owies głuchy Fiołek polny Głowieńka pospolita Maruna bezwonna Niezapominajka polna Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rumian pospolity Sporek polny</p>

1	2	3
		Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiełek darniowy
13	Wiechlina , wszystkie gatunki uprawne	Owies głuchy Babka lancetowata Czerwiec roczny Gwiazdnica pospolita Kłosówka wełnista Krwawnik pospolity Miotła zbożowa Maruna bezwonna Mlecz, wszystkie gatunki Rumian polny Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Tobołki polne
14	Wyczyniec łąkowy	Owies głuchy Chaber bławatek Mlecz, wszystkie gatunki Stokłosa dachowa i żytnia Wyczyniec polny, kolankowaty i czerwonożółty Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy
15	Życica , wszystkie gatunki uprawne	Owies głuchy Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Jaskier polny Nostrzyk żółty Ostrożeń polny Perz właściwy Przytulia czepna Włośnica sina i zielona Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Stokłosa, wszystkie gatunki Śmiełek darniowy
16	Pozostałe gatunki traw	Chaber bławatek Czerwiec roczny Iglica pospolita Kłosówka wełnista Nostrzyk żółty Maruna bezwonna Ostrożeń polny Perz właściwy Rdest, wszystkie gatunki Rumian polny Rumianek pospolity i bezpromieniowy Stokłosa żytnia, dachowa i miękka Tobołki polne Życica roczna Szczaw polny zwyczajny i kędzierzawy Śmiełek darniowy

4. Schematy krzyżowania się niektórych gatunków traw

	Rajgras francuski	Kostrzewa łąkowa	Wiechlina zwyczajna	Wiechlina łąkowa ¹⁾	Tymotka łąkowa	Kostrzewa czerwona	Kostrzewa nitkowata	Kostrzewa szczeciniasta	Kupkówka pospolita	Mietlica pospolita	Mietlica psia	Mietlica psia ²⁾	Mietlica rozłogowa	Mietlica biaława	Wiechlina błotna	Wiechlina gajowa	Kostrzewa owcza ³⁾	Kostrzewa owcza ⁴⁾	Kostrzewa trzcinowa	Strzęplica nadobna	Życica trwała	Życica wielokwiatowa ⁵⁾	Życica mieszańcowa	
Rajgras francuski	+																							
Kostrzewa łąkowa		+																				+	+	+
Wiechlina zwyczajna			+																					
Wiechlina łąkowa ¹⁾				+																				
Tymotka łąkowa					+																			
Kostrzewa czerwona						+	+	+														+	+	+
Kostrzewa nitkowata						+	+	+														+	+	+
Kostrzewa szczeciniasta						+	+	+														+	+	+
Kupkówka pospolita									+															
Mietlica pospolita										+			+											
Mietlica psia											+													
Mietlica psia ²⁾												+												
Mietlica rozłogowa										+			+	+										
Mietlica biaława													+	+										
Wiechlina błotna															+									
Wiechlina gajowa																+								
Kostrzewa owcza ³⁾																	+					+	+	+
Kostrzewa owcza ⁴⁾																		+				+	+	+
Kostrzewa trzcinowa																			+			+	+	+
Strzęplica nadobna																				+				
Życica trwała		+				+	+	+									+	+	+			+		
Życica wielokwiatowa ⁵⁾		+				+	+	+									+	+	+				+	
Życica mieszańcowa		+				+	+	+									+	+	+					+

⊕ ryzyko przekrzyżowania – obowiązek zachowania wymaganej izolacji przestrzennej

1) tylko odmiany apomiktyczne

2) spp. *montana*

3) spp. *tenuifolia*

4) spp. *duriuscula*

5) dotyczy również westerwoldzkiej

Schemat krzyżowania się różnych gatunków życic (*Lolium spp.*) z uwzględnieniem ploidalności odmian

		Życica trwała				Życica trwała						
		T	T	T	T	D	D	L	D	D		
	Życica trwała	T	+	+	+	+						
	Życica westerwoldzka	T	+	+	+	+						
	Życica wielokwiatowa	T	+	+	+	+						
	Życica mieszańcowa	T	+	+	+	+						
	Życia trwała	D					+	+	+	+	+	
	Życica westerwoldzka	D					+	+	+	+	+	
	Życica westerwoldzka	L					+	+	+	+	+	
	Życica wielokwiatowa	D					+	+	+	+	+	
	Życica mieszańcowa	D					+	+	+	+	+	

- +** ryzyko przekrzyżowania – obowiązek zachowania wymaganej izolacji przestrzennej
- T** odmiany tetraploidalne
- D** odmiany diploidalne
- L** odmiany podstawowe (ploidalność podstawowa)

III. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych

1. Gatunki roślin oleistych i włóknistych i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Gorzycza biała	<i>Sinapis alba</i> L.	C/1
2	Gorzycza sarepska	<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. et Cosson	C/1
3	Kminek zwyczajny	<i>Carum carvi</i> L.	C/1
4	Konopie	<i>Cannabis sativa</i> L.	C/2
5	Len zwyczajny	<i>Linum usitatissimum</i> L.	C/3
6	Mak	<i>Papaver somniferum</i> L.	C/1
7	Rzepak	<i>Brassica napus</i> L. (partim)	C/1
8	Rzepak	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	C/1
9	Słonecznik	<i>Helianthus annuus</i> L.	C/1
10	Soja	<i>Glycine max</i> (L.) Merr.	C/2

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla podmiotu prowadzącego obrót materiałem siewnym hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Lp.	Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Termin dokonania oceny
1	Jedna ocena stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
	gorczycy sarepskiej i białej, odmian ustalonych rzepaku, rzepiku, konopi dwupiennych, soi, lnu, maku, kminku zwyczajnego i odmian ustalonych słonecznika	w okresie od pełni kwitnienia do początku zawiązywania nasion
2	Dwie oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych:	
	1) konopi jednopiennych:	
	pierwsza	po wykształceniu się osobników dwupiennych, ale przed rozpoczęciem kwitnienia osobników męskich (płaskoni)
	druga	w trzy tygodnie po wykonaniu pierwszej oceny stanu plantacji
	2) odmian mieszańcowych słonecznika:	
	pierwsza	przed kwitnieniem w celu sprawdzenia izolacji przestrzennej
druga	w okresie dojrzewania koszyczków	
3	Trzy oceny stanu plantacji dla plantacji nasiennych odmian mieszańcowych rzepaku oraz męskosterylnych składników mieszańców złożonych:	
	pierwsza	wczesną wiosną, przed kwitnieniem
	druga	w pełni kwitnienia
	trzecia	po zakończeniu kwitnienia

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych zakłada się na polu, na którym w kilku ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające, uwzględniając specyfikę i wymagania szczegółowe roślin oleistych i włóknistych, możliwość produkcji nasion danego gatunku, w szczególności innej odmiany lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji;
- 2) pole dla plantacji nasiennych, o których mowa w pkt 1, powinno być praktycznie wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy;
- 3) plantacje nasienne rzepaku nie mogą być zakładane na polu, na którym były uprawiane:
 - a) **w ostatnich pięciu latach** inne odmiany rzepaku w przypadku plantacji nasiennej podwójnie ulepszonych odmian rzepaku,
 - b) **w ostatnich trzech latach** inne rośliny gatunków z rodziny *Brassicaceae* w przypadku plantacji nasiennych wszystkich odmian rzepaku;
- 4) plantacji nasiennych kminku zwyczajnego nie zakłada się na polu, na którym **w ostatnich dwóch latach** były uprawiane rośliny z rodziny *Apiaceae*;
- 5) plantacji nasiennych soi nie zakłada się na polu, na którym **w ostatnich trzech latach** uprawiano soję;
- 6) plantacji nasiennych pozostałych gatunków roślin oleistych i włóknistych nie zakłada się na polu, na którym **w roku poprzedzającym rok** założenia ocenianej plantacji nasiennej był uprawiany ten sam gatunek;

- 7) plantacje nasienne konopi zakłada się z zachowaniem szerokości międzyrzędzi nie mniejszej niż 35 cm;
- 8) pole dla plantacji nasiennych roślin oleistych i włóknistych powinno być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany
1	dla wszystkich gatunków z rodzaju <i>Brassica</i> spp. oprócz rzepaków, dla konopi, z wyjątkiem jednopiennych, oraz dla kminku, gorczycy białej	400	200
2	dla odmian ustalonych rzepaku oraz rzepiku	200	100
3	dla odmian mieszańcowych rzepaku	500	300
4	dla konopi jednopiennych	5000	1000
5	dla maku	500	
6	dla słonecznika:		
	1) przy wytwarzaniu składników rodzicielskich mieszańca, w tym również mieszańca pojedynczego, jeżeli stanowi składnik mieszańca potrójnego	1500	–
	2) dla odmian innych niż mieszańcowe	750	500
7	dla lnu zwyczajnego oraz soi, izolację przestrzenną może stanowić pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m, jeżeli sąsiadująca plantacja nasienne nie jest porażona przez organizmy szkodliwe		

6. Czystość odmianowa

Lp.	Gatunki	Minimalna czystość odmianowa w ocenie polowej dla materiału siewnego kategorii:		
		elitarny	kwalifikowany	
			I rozmnożenia	II rozmnożenia
I. Gatunki podlegające ocenie według norm procentowych (czystość określona w procentach)				
1	Dla soi	99,5	99,0	
2	Dla gorczycy białej i odmian ustalonych słonecznika oraz dla rzepaku i rzepiku wytwarzanych na cele pastewne	99,7	99,0	
3	Dla rzepaku i rzepiku wytwarzanych na cele inne niż pastewne	99,9	99,7	
4	Dla lnu	99,7	98,0	97,5 ¹⁾
5	Dla maku	99,0	98,0	
II. Gatunki podlegające ocenie według norm powierzchni (czystość określona w sztukach roślin nietypowych dla odmiany, na jednostce kwalifikacyjnej)				
1	Dla gorczycy sarepskiej, kminku, konopi	1,0	1,0	
2	Dla słonecznika mieszańcowego - roślin, które są rozpoznawalne jako niebędące linią wsobną lub innym składnikiem rodzicielskim:			
	1) w produkcji materiału siewnego kategorii elitarny składników rodzicielskich:			
	a)	linie wsobne	0,2	
	b)	mieszańce proste:		
	-	składnik męski, rośliny wydzielające pyłek, podczas gdy 2% lub więcej osobników żeńskich ma podatne kwiaty	0,2	
	-	składnik żeński	0,5	
	2) w produkcji materiału siewnego kategorii kwalifikowany mieszańców F1			
	a)	składnik męski, rośliny wydzielające pyłek, podczas gdy 5% lub więcej osobników żeńskich ma podatne kwiaty	0,5	
b)	składnik żeński	1,0		

Objaśnienie

¹⁾ Czystość odmianowa określona dla lnu w stopniu C/2 obowiązuje również dla stopnia C/3.

Czystość odmianowa:

- 1) w składniku matecznym poziom męskiej sterylności stwierdzony w następczej ocenie tożsamości powinien wynosić nie mniej niż dla:
 - a) rzepaku – **98,0%**,
 - b) słonecznika – **95,0%**;
- 2) dla odmian mieszańcowych słonecznika liczba roślin rozpoznawalnych jako niebędące linią wsobną lub innym składnikiem rodzicielskim nie może przekraczać:
 - a) w produkcji składników rodzicielskich (Ro, Rm):
 - w składniku męskim, rośliny pyłące, jeżeli co najmniej 2% osobników żeńskich ma podatne kwiaty – **0,2 rośliny na jednostkę (0,2%)**,
 - w składniku żeńskim – **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%)**,

- b) w produkcji materiału siewnego mieszańców handlowych linii wsobne i pojedyncze mieszańce stanowiące składniki rodzicielskie:
 - w składniku męskim, rośliny pyłące, jeżeli co najmniej 5% osobników żeńskich ma podatne kwiaty – **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%)**,
 - w składniku żeńskim – **1,0 roślina na jednostkę (1,0%)**,
 - c) jeżeli co najmniej 5% roślin składnika maticznego ma znamiona zdolne do zapylenia, to procent roślin w obrębie tego składnika, który pylił lub pyli, nie może przekraczać w każdej ocenie stanu plantacji – **0,5 rośliny na jednostkę (0,5%)**;
- 3) występowanie roślin typowo męskich (płaskoni) w konopiach jednopiennych nie może przekraczać dla:
- a) materiału siewnego kategorii elitarny – **0,1 rośliny na 30m²**,
 - b) materiału siewnego kategorii kwalifikowany – **15 roślin na 10m²**.
- Płaskonie występujące w ilości przekraczającej powyższe normy powinny być usuwane z plantacji nasiennej wraz z korzeniami i niszczone przed rozpoczęciem pylenia.
7. Czystość gatunkowa:
- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od gatunków innych niż uprawiany, szczególnie gatunków mogących stanowić źródło obcego pyłku lub trudnych do odczyszczenia w procesach technologicznych;
 - 2) występowanie innych gatunków roślin oleistych lub włóknistych na jednostce kwalifikacyjnej, które podlegają ocenie według norm:
 - a) procentowych, na których jest produkowany materiał siewny kategorii:
 - elitarny – **nie więcej niż 0,2 rośliny**,
 - kwalifikowany – **nie więcej niż 1 roślina**,
 - b) powierzchni, na których jest produkowany materiał siewny kategorii:
 - elitarny – **nie więcej niż 0,3 rośliny**,
 - kwalifikowany – **nie więcej niż 0,5 rośliny**.
8. Zachwaszczenie:
- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności takich, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia;
 - 2) występowanie na plantacji nasiennej chwastów w ilości powodującej ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającej przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.
9. Choroby i szkodniki:
- 1) plantacje nasienne roślin oleistych i włóknistych powinny być praktycznie wolne od chorób i szkodników;
 - 2) porażenie plantacji nasiennej przez choroby i szkodniki w stopniu powodującym ograniczenie wykształcenia nasion lub uniemożliwiającym przeprowadzenie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

10. Wykaz gatunków, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia

Lp.	Rośliny oleiste i włókniste	Gatunki chwastów, których nasiona są trudne do usunięcia w procesie czyszczenia i od których plantacja nasienna powinna być praktycznie wolna	
1	Gorczyca biała Gorczyca sarepska	Lebiodka pospolita Przytulia czepna Rdest, wszystkie gatunki Tobołki polne Tasznik pospolity Wyka, wszystkie gatunki	Stwierdzenie wystąpienia gorczycy polnej i kapusty polnej powoduje dyskwalifikację plantacji nasiennej
2	Len zwyczajny	Chaber bławatek Lnianka, wszystkie gatunki Życica Inowa i roczna Gorczyca polna Lepczyca Powój polny Rdest, wszystkie gatunki Szczawik	
3	Mak lekarski	Komosa biała	Stwierdzenie wystąpienia lulka czarnego i maku polnego powoduje dyskwalifikację plantacji nasiennej
4	Rzepak Rzepik	Rzepak, formy nieuprawne Wyka, wszystkie gatunki Gorczyca polna Przytulia czepna Kapusta polna	
5	Kminek zwyczajny	Chaber bławatek Perz właściwy Chwasty z rodziny selerowatych	
6	Pozostałe gatunki	ogólne	

11. Podział roślin kapustowatych na grupy w zależności od możliwości przekrzyżowania się

Grupa I	
Kapusta brukselska Kapusta pastewna Kapusta Kalafior Brokuł Dzika kapusta	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy II i III
Grupa II	
Kapusta pekińska Brukiew Rzepak oleisty Rzepak Rzepa Gorczyca sarepska Gorczyca czarna	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i III
Grupa III	
Gorczyca biała Rzodkiew Rzodkiewka	przekrzyżowanie łatwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i II

IV. Wymagania dotyczące wytwarzania materiału siewnego buraka cukrowego i pastewnego

1. Materiał siewny buraka może być wytwarzany metodą bezwysadkową, wyłącznie z materiału siewnego uznanego w urzędowej ocenie za materiał siewny kategorii elitarny.
2. Materiał siewny buraka wytworzony metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji (dla buraka jest to **C/1**).
3. Nazwy gatunków buraków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji dla buraków
1	Burak cukrowy	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>vulgaris</i> var. <i>altissima</i> Doll	C/1
2	Burak pastewny	<i>Beta vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> convar. <i>vulgaris</i> var. <i>rapacea</i> K. Koch	C/1

4. Odmiany mieszańcowe:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

5. Ocena stanu plantacji

Lp.	Wyszczególnienie	
Obowiązują dwie oceny stanu plantacji		
1	dla metody tradycyjnej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian ustalonych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy (wytwarzanie wysadków), w pierwszej połowie września	
druga	w drugim roku uprawy (wytwarzanie nasion) w okresie od pełni kwitnienia do początku dojrzewania nasion	
2	dla metody bezwysadkowej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian ustalonych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy na przełomie września i października	
druga	w drugim roku uprawy (wytwarzanie nasion) w okresie od pełni kwitnienia do początku dojrzewania nasion	
3	dla metody bezwysadkowej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian mieszańcowych:	
pierwsza	w drugim roku uprawy w okresie pełni kwitnienia	
druga	w drugim roku uprawy w okresie dojrzewania nasion	
Obowiązują trzy oceny stanu plantacji		
4	dla metody tradycyjnej wytwarzania materiału siewnego buraków odmian mieszańcowych:	
pierwsza	w pierwszym roku uprawy (wytwarzanie wysadków), w pierwszej połowie września	
druga	w drugim roku uprawy w okresie pełni kwitnienia	
trzecia	w drugim roku uprawy w okresie dojrzewania nasion	

6. Przedplon:

- 1) plantacje nasienne buraka zakłada się na polu, na którym w kilku latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego, w szczególności, na którym w ostatnich czterech latach były uprawiane buraki lub występowały burakochwasty, albo
- 2) w roku poprzedzającym rok założenia ocenianej plantacji nasiennej były uprawiane gatunki roślin z rodziny *Brassicaceae*.

7. Izolacja przestrzenna¹⁾

Lp.	Wyszczególnienie	Minimalna odległość (w m) nie mniejsza niż
	Od źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i> wynosi:	
	1) dla materiału elitarnego	1000
	2) dla materiału kwalifikowanego, z wyjątkiem podanego poniżej:	1000
	a) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest diploidem, od źródeł pyłku buraków tetraploidalnych	600
	b) jeżeli zapylacz jest wyłącznie tetraploidem:	
1	– od źródeł pyłku buraków diploidalnych	600
	– od źródeł pyłku buraków o nieznannej ploidalności ²⁾	600
	c) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest diploidem, od źródeł pyłku buraków diploidalnych	300
	d) jeżeli zapylacz lub jeden z zapylaczy jest tetraploidem, od źródeł pyłku buraków tetraploidalnych	300
	e) pomiędzy plantacjami nasiennymi, na których nie jest stosowana męska sterylność	300
2	Izolacja przestrzenna nie jest wymagana między plantacjami nasiennymi buraka odmian mieszańcowych, dla których jest stosowany ten sam zapylacz	

Objaśnienia:

¹⁾ Na plantacji nasiennej, na której są wytwarzane wysadki buraków, izolację przed zamieszczeniem mechanicznym podczas wegetacji oraz zbioru stanowi pas technologiczny o szerokości nie mniejszej niż 2 m.

²⁾ Jeżeli nie jest określona ploidalność odmiany buraka, należy stosować izolację jak dla buraka o nieznannej ploidalności.

8. Czystość odmianowa:

- 1) plantacja nasienne buraka powinna być wolna od roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów użytkowych buraka;
- 2) obecność roślin pylących w męskosterylnym składniku odmiany mieszańcowej jest niedopuszczalna.

9. Czystość gatunkowa:

- 1) plantacje nasienne powinny być praktycznie wolne od gatunków innych niż uprawiany;
- 2) występowanie roślin należących do innych gatunków, w szczególności burakochwastów, których nasiona są trudne do odróżnienia podczas badania laboratoryjnego od nasion uprawianej odmiany, jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

10. Zachwaszczenie:

- 1) plantacja nasienne buraka powinna być praktycznie wolna od chwastów;
- 2) wystąpienie chwastów w ilości utrudniającej dobre wykształcenie nasion lub dokonanie oceny polowej może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

11. Choroby i szkodniki:

Występowanie na plantacji nasiennej chorób i szkodników w stopniu mogącym pogorszyć jakość nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA I JAKOŚCI SADZENIAKÓW ZIEMNIAKA
ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII W OBRODZIE

Najniższy stopień kwalifikacji – materiał kwalifikowany klasy B (C/B)

1. Sadzeniaki ziemniaka mogą być wytwarzane według dwóch systemów kwalifikacji:
 - 1) krajowego albo
 - 2) EKG/ONZ (Europejskiego Komitetu Gospodarczego Organizacji Narodów Zjednoczonych).
2. Wyboru systemu kwalifikacji dokonuje składający wniosek o dokonanie oceny sadzeniaków ziemniaka.
3. Oceny polowej, pobierania prób, oceny weryfikacyjnej oraz oceny cech zewnętrznych dokonuje się zgodnie z obowiązującą metodą.
4. W ocenie polowej, jak i ocenie weryfikacyjnej wyróżnia się następujące porażenia wirusami:
 - 1) łagodne, objawiające się różnego rodzaju zmianami na liściach, takimi jak lekkie mozaiki, plamistości czy deformacje;
 - 2) w stopniu ostrym, charakteryzujące się:
 - a) smugowatymi lub plamistymi nekrozami na liściach,
 - b) wyraźnymi mozaikami i przebarwieniami liści,
 - c) deformacjami i zwijaniem liści,
 - d) kruchością i łamliwością liści,
 - e) karłowatością roślin.
5. Porażenie w stopniu ostrym uznaje się, jeżeli objawy, o których mowa w ust. 4, są wywołane przez:
 - 1) wirusy:
 - a) wirus liściozwoju ziemniaka (**PLRV**) lub
 - b) wirus Y ziemniaka (**PVY**), lub
 - c) mozaikę A ziemniaka (**PVA**), lub
 - d) wirozę M ziemniaka (**PVM**);
 - 2) kombinacje wirusów:
 - a) wirus Y ziemniaka (**PVY**) łącznie z mozaiką X ziemniaka (**PVX**) lub
 - b) mozaika A ziemniaka (**PVA**) łącznie z mozaiką X ziemniaka (**PVX**), lub
 - c) mozaika X ziemniaka (**PVX**) łącznie z wirozą S ziemniaka (**PVS**).
6. Na plantacji nasiennej sadzeniaków ziemniaka jest wymagane prowadzenie systematycznej selekcji negatywnej polegającej na bieżącym usuwaniu roślin porażonych wirusami lub innymi chorobami, a także roślin nietypowych dla uprawianej odmiany.
7. Na plantacjach nasiennych sadzeniaków ziemniaka przeprowadza się zabieg chemicznego, mechanicznego lub łączonego (mieszanego) niszczenia naci, w terminie uzgodnionym z wojewódzkim inspektorem ochrony roślin i nasiennictwa właściwym terytorialnie dla położenia plantacji nasiennej, z uwzględnieniem w szczególności:
 - 1) wczesności odmiany;

- 2) stanu rozwoju fizjologicznego roślin;
- 3) warunków pogodowych.

8. Ocena polowa:

- 1) dla plantacji nasiennych sadzeniaków ziemniaka przeprowadza się **nie mniej niż dwie** oceny stanu plantacji:
 - a) pierwszą – kiedy rośliny osiągną wysokość około **20 cm**,
 - b) drugą – w okresie od pełni kwitnienia plantacji nasiennej do dwóch tygodni po kwitnieniu, jednak nie później niż przed początkiem żółknięcia i zasychania liści lub bezpośrednio przed zabiegiem niszczenia naci; przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio;
- 2) podczas każdej oceny stanu plantacji prowadzi się obserwacje na występowanie organizmów kwarantannowych, w szczególności *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 3) plantacji nasiennych sadzeniaków ziemniaka nie zakłada się na polu, na którym w ostatnich trzech latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej uprawiano rośliny z rodziny *Solanaceae*, w szczególności ziemniak, pomidor, tytoń;
- 4) izolacja przestrzenna:
 - a) minimalna odległość plantacji nasiennych sadzeniaków ziemniaka od innych plantacji nasiennych sadzeniaków ziemniaka oraz tytoniu lub pomidorów powinna wynosić nie mniej niż dla:
 - sadzeniaków ziemniaka kategorii elitarnie – **100 m**,
 - sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowane – **50 m**,
 - b) odległość określona w lit. a może być zmniejszona do dwóch redlin, w przypadku gdy plantacja nasienne sadzeniaków ziemniaka kategorii:
 - elitarnie sąsiaduje z plantacją nasienną spełniającą wymagania określone dla sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowane klasy **C/A**, co zostało potwierdzone przez urzędowego kwalifikatora,
 - kwalifikowane sąsiaduje z plantacją nasienną spełniającą wymagania określone dla sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowane klasy **C/B**, co zostało potwierdzone przez urzędowego kwalifikatora;
- 5) jeżeli nie zostały spełnione wymagania określone w pkt 4 lit. b:
 - a) tiret pierwsze – plantację nasienną degraduje się do kategorii kwalifikowany klasy **C/B**,
 - b) tiret drugie – plantację nasienną dyskwalifikuje się;
- 6) czystość gatunkowa i zachwaszczenie:
 - a) plantacje nasienne sadzeniaków ziemniaka powinny być praktycznie wolne od roślin uprawnych innych gatunków,
 - b) występowanie chwastów, szczególnie z rodziny psiankowatych, w ilościach mogących pogorszyć jakość wytwarzanych sadzeniaków ziemniaka lub ich zdrowotność, a także utrudniających właściwe wykonanie oceny, jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
- 7) występowanie chorób i szkodników:
 - a) porażenie roślin przez choroby lub szkodniki w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój roślin lub uniemożliwiającym właściwe wykonanie oceny jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej,

- b) plantacja nasienna sadzeniaków ziemniaka powinna być wolna od organizmów kwarantannowych;
- 8) plantację nasienną sadzeniaków ziemniaka dyskwalifikuje się, jeżeli:
- a) wyrównanie roślin uniemożliwia prawidłowe wykonanie oceny,
 - b) występują puste miejsca w ilości większej niż 30% powierzchni plantacji nasiennej,
 - c) jest wyraźnie opóźniony stan wegetacji roślin w stosunku do przeciętnego stanu innych plantacji nasiennych tej samej odmiany w danym rejonie, spowodowany późnym terminem sadzenia.
9. Ocena weryfikacyjna sadzeniaków ziemniaka:
- 1) jest dokonywana w celu weryfikacji wyników oceny polowej w zakresie stopnia porażenia chorobami wirusowymi;
 - 2) próby bulw ziemniaka do oceny weryfikacyjnej pobiera się wyłącznie z plantacji nasiennej poddanej zabiegowi defoliacji, przed ich wykopaniem – pomiędzy 7 a 14 dniem po zabiegu defoliacji lub, w uzasadnionych przypadkach, z kopca lub przechowalni;
 - 3) ocena weryfikacyjna jest dokonywana na tzw. próbie oczkowej, przy zastosowaniu testu ELISA, który stosuje się do diagnostyki wirusów mogących spowodować dużą obniżkę plonów, w szczególności:
 - a) wirusa liściozwoju ziemniaka (**PLRV**),
 - b) wirusa Y ziemniaka (**PVY**),
 - c) wirozy M ziemniaka (**PVM**),
 - d) wirusa A (**PVA**),
 - e) wirusa X (**PVX**);
 - 4) dla sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowane klasy B (**C/B**) w ocenie weryfikacyjnej można:
 - a) odstąpić od wykonania testu ELISA pod warunkiem, że w wyniku bonitacji roślin otrzymanych w próbie oczkowej stopień porażenia wirusami nie budził wątpliwości,
 - b) wykonać uproszczoną ocenę weryfikacyjną pod warunkiem, że na plantacji nasiennej o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha zostały podjęte działania zapewniające utrzymanie wysokiego stanu zdrowotności plantacji nasiennej;
 - 5) działania, o których mowa w pkt 4 lit. b, polegają w szczególności na:
 - a) obsadzeniu plantacji nasiennej sadzeniakami ziemniaka, które były poddane pełnej (łącznie z testem ELISA) ocenie weryfikacyjnej, w wyniku której stwierdzono poziom porażenia nieprzekraczający wymagań określonych dla sadzeniaków ziemniaka kategorii kwalifikowane klasy A (**C/A**),
 - b) obsadzeniu plantacji nasiennej sadzeniakami ziemniaka odmian:
 - które uzyskały ocenę odporności na wirusa Y nie mniejszą niż 7,0 (dotyczy oceny polowej dokonanej w doświadczeniach rejestrowych będącej średnią z wszystkich punktów doświadczalnych otrzymanych w okresie nie krótszym niż 2 lata),
 - charakteryzujących się wyraźnymi i typowymi objawami porażenia przez wirusy,
 - których średnie porażenie na plantacjach nasiennych w okresie ostatnich 3 lat nie było większe niż 5%, w tym nie większe niż 2% porażenia w stopniu ciężkim,

- których plantacje nasienne były prowadzone na obszarze o tych samych warunkach środowiskowych co plantacja nasienne, która ma być poddana uproszczonej ocenie laboratoryjnej, i przez ostatnie 3 lata zajmowały łącznie powierzchnię nie mniejszą niż 10 ha oraz nie było zastrzeżeń co do ich zdrowotności,
- c) monitorowaniu nalotu i systematycznym zwalczaniu mszyc,
- d) zapewnieniu, że na wszystkich sąsiadujących plantacjach nasiennych w urzędowej ocenie został potwierdzony stopień porażenia przez choroby wirusowe na poziomie nie wyższym niż 5%,
- e) prowadzeniu systematycznej selekcji negatywnej mającej na celu usunięcie roślin porażonych lub podejrzanym o infekcję,
- f) poddaniu zabiegowi defoliacji w terminie określonym na dany rok dla poszczególnych grup wczesności,
- g) przeprowadzeniu oceny, czy w czasie zbioru bulw odrosty części zielonych po defoliacji wystąpiły nie więcej niż na:
 - 5%, w przypadku braku mszyc na odrostach, albo
 - 1%, w przypadku stwierdzenia występowania mszyc.

10. Ocena cech zewnętrznych:

- 1) wymagania dotyczące jakości sadzeniaków ziemniaka w ocenie cech zewnętrznych:
 - a) sadzeniaki ziemniaka powinny być wolne od organizmów kwarantannowych,
 - b) dopuszczalną wielkość partii stanowi zbiór sadzeniaków ziemniaka netto z jednej plantacji nasiennej, nie więcej jednak niż **50 ton**; wielkość partii może być przekroczona nie więcej niż o **5%**,
 - c) partia sadzeniaków ziemniaka przygotowana do oceny cech zewnętrznych powinna być jednolita pod względem cech jakościowych,
 - d) sadzeniaki ziemniaka w partii powinny:
 - być dojrzałe, czyste i suche,
 - nie wykazywać objawów nadmarznięcia, zaparzenia lub porośnięcia,
 - mieć kształt i zabarwienie miąższu typowe dla odmiany;
 - 2) sadzeniaki ziemniaka, z wyłączeniem odmian regionalnych, w partii przygotowanej do oceny cech zewnętrznych, powinny być posortowane tak, aby:
 - a) nie znajdowały się w niej bulwy, które przechodzą przez kwadratowe oczko sortownika o boku 25 mm,
 - b) bulwy, które nie przechodzą przez kwadratowe oczko sortownika o boku 35 mm, zostały podzielone na frakcje o wymiarach stanowiących krotność 5 mm,
 - c) znajdowały się w niej bulwy kilku frakcji o różnych wymiarach (kalibraż) posortowane w sposób określony w lit. b;
 - 3) różnica między najmniejszym i największym wymiarem bulw w jednej partii nie może być większa niż 20 mm.
11. Sadzeniaków ziemniaka nie traktuje się środkiem chemicznym hamującym rozwój kiełków, który jest stosowany podczas przechowywania bulw ziemniaka innych niż sadzeniaki ziemniaka.
 12. Szczegółowe wymagania dla oceny polowej, weryfikacyjnej oraz oceny cech zewnętrznych są określone w tabelach 1 i 2:

Tabela 1
Szczegółowe wymagania dla sadzeńiaków ziemniaka określone dla poszczególnych ocen według systemu kwalifikacji EKG/ONZ

Oceniana wada	Sadzeńiaki ziemniaka kategorii elitarne						Sadzeńiaki ziemniaka kategorii kwalifikowane		
	PB/M	PB/III	PB/II	B/I	B/II	C/A	C/B	C/B	
OCENA POLOWA									
Inne odmiany i rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,01	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	
Czarna nóżka	0,0	0,0	0,0	0,5	1,0	1,5	2,0	2,0	
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	0,0	0,1	0,4(0,2)	0,8(0,4)	2,0(1,0)	10,0(2,0)		
OCENA WERYFIKACYJNA									
Rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,01	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	0,0	0,5	2,0(1,0)	4,0(2,0)	10,0(5,0)	10,0		
OCENA CECH ZEWNĘTRZNYCH									
Ziemia i inne zanieczyszczenia	0,0	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Bulwy z objawami suchej lub mokrej zgnilizny, oprócz wywołanej przez organizmy kwarantannowe	0,0	0,0	0,2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Bulwy o nieodpowiednim kalibrze	-	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Rizoktonia ²⁾	0,0	0,0	1,0(1,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	
Uszkodzenia zewnętrzne i bulwy niekształtne	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Parcz zwykły ²⁾	0,0	0,0	5,0(10,0)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	
Parcz prószysty ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	
Bulwy z plamistością mięszu na poprzecznym przekroju ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	
Suma wad, z wyłączeniem kalibrze w ocenie cech zewnętrznych	0,0	3,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	

Objaśnienia:

1) Wartości w nawiasach oznaczają procent porażenia chorobami wirusowymi.

2) Wartości w nawiasach oznaczają procent porażenia powierzchni bulwy lub odpowiednio powierzchni przekroju poprzecznego bulwy, powyżej którego bulwę uznaje się za wadliwą.

Tabela 2
Szczegółowe wymagania dla sadzeńiaków ziemniaka określone dla poszczególnych ocen według krajowego systemu kwalifikacji

Oceniana wada	Sadzeńiaki ziemniaka kategorii elitarne						Sadzeńiaki ziemniaka kategorii kwalifikowane		
	PB/M	PB/III	PB/II	B/I	B/II	C/A	C/B	C/B	
OCENA POLOWA									
Inne odmiany i rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,25	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	
Czarna nóżka	0,0	0,5	1,0	1,0	2,0	3,0	3,0	4,0	
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	1,0 (0,4)	2,0 (0,4)	2,0 (0,4)	4,0(0,6)	8,0(1,0)	10,0(4,0)		
OCENA WERYFIKACYJNA									
Rośliny nietypowe dla odmiany	0,0	0,0	0,25	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	
Choroby wirusowe i wirusopodobne ¹⁾	0,0	2,0	3,0	3,0	4,0	10,0	10,0	10,0	
OCENA CECH ZEWNĘTRZNYCH									
Ziemia i inne zanieczyszczenia	0,0	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	
Bulwy z objawami suchej lub mokrej zgnilizny, oprócz wywołanej przez organizmy kwarantannowe	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
Bulwy o nieodpowiednim kalibrze	-	1,0	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Uszkodzenia zewnętrzne i bulwy niekształtne	0,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
Parch zwykły ²⁾	0,0	2,0(10,0)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	5,0(33,3)	
Parch prószysty ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	1,0(10,0)	
Bulwy z plamistością mięszu na poprzecznym przekroju ²⁾	0,0	0,0	1,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	5,0(10,0)	
Suma wad, z wyłączeniem kalibrze w ocenie cech zewnętrznych	0,0	3,0	5,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent ostrego porażenia chorobami wirusowymi.

²⁾ Wartości w nawiasach oznaczają procent porażenia powierzchni bulwy lub odpowiednio powierzchni przekroju poprzecznego bulwy, powyżej którego bulwę uznaje się za wadliwą.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYTWARZANIA MATERIAŁU SIEWNEGO
ROŚLIN WARZYWNYCH*)

I. Warzywa kapustne i rzepowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Jarmuż	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (D.C.) Alef. var. <i>sabellica</i> L.	C/1
2	Kalafior	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.) Alef. var. <i>botrytis</i> L.	C/1
3	Brokuł	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.) Alef. var. <i>italica</i> Plenck	C/1
4	Kapusta głowiasta biała	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>alba</i> D.C.	C/1
5	Kapusta głowiasta czerwona	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>rubra</i> D.C..	C/1
6	Kapusta włoska	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>sabauda</i> L.	C/1
7	Kalarepa	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>Caulocarpa</i> (D.C.) Alef. var. <i>gongylodes</i> L.	C/1
8	Kapusta brukselska	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>fruticosa</i> (Metzg.) Alef. var. <i>gemmifera</i> D.C.	C/1
9	Kapusta pekińska	<i>Brassica rapa</i> L.	C/1
10	Rzepa	<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>rapa</i>	C/1
11	Rzodkiew, rzodkiewka	<i>Raphanus sativus</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

*) Wymagania określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia dotyczą wytwarzania i jakości materiału siewnego roślin warzywnych kategorii elitarny, kategorii kwalifikowany oraz kategorii standard.

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji dla roślin jednorocznych:	
pierwsza	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
dwie oceny stanu plantacji dla roślin dwuletnich uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:	
pierwsza	w fazie wegetatywnej późną jesienią lub wiosną przed wyrastaniem w pędy nasienne
druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
trzy oceny stanu plantacji dla roślin dwuletnich uprawianych metodą tradycyjną:	
pierwsza – ocena plantacji nasiennej, na której są wytwarzane wysadki	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem
trzecia	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin kapustnych i rzepowatych zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku roślin warzywnych, z uwzględnieniem jego specyfiki, w szczególności:
 - a) innej odmiany tego samego gatunku lub
 - b) tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji;
- 2) plantacji nasiennych warzyw kapustnych nie zakłada się na polu, na którym w **ostatnich czterech latach** były uprawiane rośliny z rodziny *Brassicaceae*;
- 3) plantacji nasiennych warzyw rzepowatych nie zakłada się na polu, na którym w **ostatnim roku** były uprawiane rośliny z rodziny *Brassicaceae*;
- 4) plantacje nasienne warzyw kapustnych i rzepowatych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	dla warzyw kapustnych oraz rzepy od źródeł pyłku z rodzaju <i>Brassica</i> spp.	1000	600
2	dla rzodkwi i rzodkiewki od źródeł pyłku z rodzaju <i>Raphanus</i> spp.	1000	600

Izolacja dla produkcji wysadków ogranicza się do pasa technologicznego szerokości nie mniejszej niż 2 m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru.

Sąsiadującą plantację nasienną zgłoszoną w niższym stopniu kwalifikacji traktuje się jako inną uprawę mogącą doprowadzić do zapylenia obcym pyłkiem oraz porażenia przez organizmy szkodliwe

6. Podział roślin kapustowatych na grupy w zależności od możliwości przekrzyżowania się

Grupa I	
Kapusta brukselska Kapusta pastewna Kapusta Kalafior Brokuł Dzika kapusta	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy II i III
Grupa II	
Kapusta pekińska Brukiew Rzepak oleisty Rzepak Rzepa Gorczyca sarepska Gorczyca czarna	przekrzyżowanie możliwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i III
Grupa III	
Gorczyca biała Rzodkiew Rzodkiewka	przekrzyżowanie łatwe z każdym gatunkiem w grupie, nie krzyżują się z gatunkami z grupy I i II

7. Czystość odmianowa i gatunkowa:

- 1) występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany, na jednostce kwalifikacyjnej plantacji nasiennej warzyw kapustnych i rzepowatych, na których jest produkowany materiał siewny kategorii:
 - a) elitarny – **0,0**,
 - b) kwalifikowany i standard:
 - w pierwszej ocenie – **0,5**,
 - w drugiej i trzeciej ocenie – **0,0**;

- 2) występowanie roślin innych gatunków z rodzaju *Brassicaceae* – **niedopuszczalne**;
- 3) nieusunięcie zapylacza na plantacji nasiennej odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną jest podstawą **dyskwalifikacji plantacji nasiennej**.

8. Choroby i szkodniki

Lp.	Nazwa patogena	Dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
1	Czarna zgnilizna kapustnych (<i>Xantomonas campestris</i> pv. <i>campestris</i>)	3,0
2	Kiła kapusty (<i>Plasmodiophora brassicae</i>)	3,0
3	Sucha zgnilizna kapustnych (<i>Phoma lingam</i>)	3,0
4	Mozaika krzyżowych (TuMV - Turnip mosaic virus)	3,0
Łączna liczba roślin porażonych przez choroby wymienione w lp.1–4 nie może przekroczyć		6,0
Występowanie innych chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój może być podstawą dyskwalifikacji plantacji nasiennej		

9. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne powinny być praktycznie wolne od chwastów, w szczególności należących do rodziny *Cruciferae*;
- 2) zachwaszczenie plantacji nasiennej w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

II. Warzywa cebulowe

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Cebula , w tym Echalion	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Cepa</i>	C/1
2	Szalotka	<i>Allium cepa</i> L. – grupa <i>Aggregatum</i>	C/1
3	Siedmiolatka (czosnek dęty)	<i>Allium fistulosum</i> L.	C/1
4	Czosnek pospolity	<i>Allium sativum</i> L.	C/1
5	Szczypiorek	<i>Allium schoenoprasum</i> L.	C/1
6	Por	<i>Allium porrum</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Lp.	Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
1	dwie oceny stanu plantacji dla roślin cebulowych uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:	
	– pierwsza	w fazie wegetatywnej przed wyrastaniem w pędy nasienne
	– druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
2	trzy oceny stanu plantacji dla roślin cebulowych uprawianych metodą tradycyjną:	
	– pierwsza – ocena plantacji, na której są wytwarzane wysadki	w pierwszym roku uprawy przed załamywaniem szczypioru u cebuli
	– druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem lub zimujących w gruncie w przypadku pora
	– trzecia	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
3	dwie oceny stanu plantacji dla cebuli siedmiolatki i szczypiorku:	
	– pierwsza	w fazie dojrzałości konsumpcyjnej
	– druga	w fazie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
4	dwie oceny stanu plantacji dla czosnku pospolitego:	
	– pierwsza	w fazie początku załamywania szczypioru
	– druga	po wykopaniu i wysuszeniu – ocena cech zewnętrznych główek
W przypadku produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych każdy składnik ocenia się oddzielnie		

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość plantacji nasiennych, na których są wytwarzane wysadki cebuli, szalotki lub czosnku, od innych upraw warzyw cebulowych rozmnażanych wegetatywnie	500	
2	odległość plantacji nasiennych cebuli, szalotki, cebuli siedmiolatki oraz szczypiorku od plantacji nasiennych odmian o żółtej barwie łuski (typu Wolska) oraz innych roślin cebulowych	1000	
3	odległość plantacji nasiennych roślin cebulowych od plantacji nasiennych odmian o czerwonej barwie łuski lub o barwie łuski typu Rijnsburger	4500	1000

Izolacja dla produkcji wysadków różnych odmian ogranicza się do pasa technologicznego o szerokości nie mniejszej niż 2 m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru

5. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin cebulowych zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw cebulowych nie zakłada się na polu, na którym **w ostatnich czterech latach uprawiano jakiegokolwiek rośliny cebulowe**;
- 3) plantacje nasienne warzyw cebulowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

6. Czystość odmianowa i gatunkowa

Lp.	Rodzaj plantacji nasiennej	Dopuszczalna liczba wad na jednostce kwalifikacyjnej dla materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany lub dla cebuli, szalotki i czosnku, cebul o innej barwie łuski na jednostce kwalifikacyjnej plantacji nasiennej wysadków cebuli, cebuli siedmiolatki, szalotki, szczypiorku oraz czosnku	0,3	0,5
2	występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany na jednostce kwalifikacyjnej plantacji nasiennej wysadków pora	0,0	3,0
3	na plantacji nasiennej	0,0	
4	występowanie roślin męskopłodnych w składniku matecznym (linia A męskosterylna):		
	1) przy produkcji nasion składnika matecznego	5,0	nie dotyczy
	2) przy produkcji nasion odmian mieszańcowych F ₁	nie dotyczy	10,0
5	występowanie roślin innych gatunków roślin cebulowych jest niedopuszczalne		
6	nieusunięcie zapylacza na plantacji nasiennej odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną powoduje dyskwalifikację plantacji nasiennej		

7. Choroby i szkodniki

Lp.	Nazwa organizmu szkodliwego	Dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
Produkcja wysadków		
1	niszczyk zjadliwy (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0,0
2	żółta karłowatość cebuli OYDV (onion yellow dwarf potyvirus) lub mozaika ogórka CMV (cucumber mosaic virus)	5,0
wysadki		
1	zgnilizna szyjki cebuli (<i>Botrytis allii</i>)	
2	biała zgnilizna cebuli (<i>Sclerotium cepivorum</i>)	
3	żółta karłowatość cebuli OYDV lub mozaika ogórka CMV	
4	wysadki porażone patogenami wymienionymi w lp. 1–3 łącznie	5,0
plantacje nasienne		
1	żółta karłowatość cebuli (OYDV) lub mozaika ogórka CMV	0,0
2	żółtaczką astrów (<i>Mycoplasma Ladila</i> v. et Elford)	0,0
Występowanie chorób szczególnie mączniaka rzekomego (<i>Peronospora destructor</i>) i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion może powodować dyskwalifikację plantacji nasiennej		

8. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne roślin cebulowych powinny być praktycznie wolne od następujących chwastów: czosnków, ostróżeczki, przytulii i rdestów;
- 2) zachwaszczenie plantacji nasiennej w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny może powodować dyskwalifikację plantacji nasiennej.

III. Warzywa korzeniowe

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Burak ćwikłowy	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>vulgaris</i>	C/1
2	Marchew	<i>Daucus carota</i> L.	C/1
3	Pietruszka	<i>Petroselinum crispum</i> (Miller) Nyman ex A.W. Hill	C/1
4	Seler	<i>Apium graveolens</i> L.	C/1
5	Skorzonera (wężymord)	<i>Scorzonera hispanica</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (B);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (C/1).

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin korzeniowych na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw korzeniowych nie zakłada się na polu, na którym uprawiano rośliny z tej samej rodziny **w ostatnich czterech latach**;
- 3) plantacje nasienne warzyw korzeniowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Ocena stanu plantacji

Lp.	Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
1	dwie oceny stanu plantacji dla roślin korzeniowych uprawianych metodą bezwysadkową¹⁾:	
	1) dla odmian ustalonych marchwi:	
	pierwsza	w fazie wegetatywnej przed wyrastaniem w pędy nasienne
	druga	w fazie pełni kwitnienia do początku dojrzewania nasion
	2) dla odmian mieszańcowych marchwi:	
	pierwsza	w fazie pełnego kwitnienia baldachów pierwszego rzędu
	druga	w fazie dojrzewania nasion
	3) dla pozostałych gatunków - jedna	w okresie od kwitnienia roślin do dojrzewania nasion
2	cztery oceny stanu plantacji dla roślin korzeniowych uprawianych metodą tradycyjną:	
	pierwsza – ocena plantacji, na której są wytwarzane wysadki	w pierwszym roku uprawy przed kopaniem
	druga – ocena wysadków po przechowaniu	ocena wysadków przed ich wysadzeniem
	trzecia	w fazie pełni kwitnienia
	czwarta	w fazie dojrzewania nasion

Objaśnienie

¹⁾ Nasiona wytworzone metodą bezwysadkową uznaje się w najniższym stopniu kwalifikacji.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość plantacji nasiennej marchwi, pietruszki od innych roślin baldaszkowatych	500	
2	odległość plantacji nasiennej selera i składników rodzicielskich odmian mieszańcowych marchwi od innych roślin baldaszkowatych	1000	
3	odległość plantacji nasiennej buraka ćwikłowego od jakichkolwiek źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i>	1000	600
4	odległość plantacji nasiennej skorzonery od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany	300	

Izolacja dla produkcji wysadków różnych odmian ogranicza się do pasa technologicznego o szerokości nie mniejszej niż 2 m chroniącego przed zamieszczeniem mechanicznym podczas zbioru

6. Czystość odmianowa i gatunkowa

Lp.	Rodzaj plantacji nasiennej	Liczba wad na jednostce kwalifikacyjnej dla materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
Produkcja wysadków			
1	dla marchwi	0,0	0,0
2	dla pietruszki	0,0	2,0
3	dla selera	0,0	0,5
4	dla buraka ćwikłowego	0,0	0,2
5	dla skorzonery	0,0	1,0
Produkcja nasienna			
1	dla marchwi, pietruszki, selera i skorzonery	0,0	
2	dla buraka ćwikłowego	0,0	1,0
3	w składniku matecznym używanym do produkcji odmiany mieszańcowej buraka ćwikłowego roślin męskopłodnych nie więcej niż	10%	
4	w składniku matecznym używanym do produkcji odmiany mieszańcowej marchwi roślin częściowo męskopłodnych nie więcej niż	15%	
5	występowanie roślin innych gatunków baldaszkowatych lub dla buraka roślin z rodzaju <i>Beta</i> jest niedopuszczalne		
6	nieusunięcie zapylacza na plantacji nasiennej odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną jest podstawą dyskwalifikacji plantacji nasiennej		

7. Choroby i szkodniki

Lp.	Nazwa patogena	Dopuszczalna liczba roślin porażonych na jednostce kwalifikacyjnej
Wysadki marchwi, pietruszki i selera		
1	czarna zgnilizna marchwi (<i>Alternaria radicina</i>)	0,0
2	zgnilizna twardzikowa (<i>Sclerotinia sclerotiorum</i>)	0,0
Plantacje nasienne buraka ćwikłowego		
1	skośnik burakowy	0,0
Występowanie chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennych		

8. Zachwaszczenie:

- 1) zachwaszczenie plantacji nasiennych w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym dokonanie oceny może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennych;
- 2) występowanie roślin marchwi dziko rosnącej, kwitnącej w tym samym czasie, w odległości mniejszej niż 200 m od ocenianej plantacji nasiennej, oraz występowanie na polach sąsiadujących bezpośrednio z plantacją nasienną dużych ilości chwastów z rodziny selerowatych, kwitnących w tym samym czasie, może być podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennych.

IV. Warzywa dyniowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Dynia olbrzymia	<i>Cucurbita maxima</i> Duch.	C/1
2	Dynia zwyczajna	<i>Cucurbita pepo</i> L.	C/1
3	Kawon (abuz)	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai	C/1
4	Melon	<i>Cucumis melo</i> L.	C/1
5	Ogórek	<i>Cucumis sativus</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (B);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (C/1).

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji	
dla odmian ogórka, melona i kawona:	
pierwsza	w okresie kwitnienia i zawiązywania pierwszych owoców
druga	w okresie dojrzewania nasienników przed zbiorem
jedna ocena stanu plantacji	
dla dyni olbrzymiej i dyni zwyczajnej	w okresie dojrzałości konsumpcyjnej owoców

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin dyniowatych na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;

- 2) plantacji nasiennych warzyw dyniowatych nie należy zakładać na polu, na którym **w ostatnich dwóch latach** uprawiano rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne warzyw dyniowatych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennych
		wszystkich kategorii
1	odległość plantacji nasiennych dla odmian ogórka od innych plantacji nasiennych ogórka	500
2	odległość plantacji nasiennych dla odmian melona, kawona, dyni olbrzymiej i zwyczajnej od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany w obrębie gatunku, a także od odmian botanicznych dyni zwyczajnej	1000
3	odległość plantacji nasiennych dla odmian mieszańcowych ogórka:	
	odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona składnika rodzicielskiego od zasiewów innej odmiany lub formy ogórka niż ta, której pyłkiem mają być zapylone rośliny na plantacji	1000
	odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od zasiewów odmiany lub formy ogórka innej niż zapylacz	1000
	odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od zasiewów odmiany lub formy ogórka takiej samej jak składnik ojcowski	100
	odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej, od plantacji nasiennej innej odmiany, na której produkuje się nasiona odmiany mieszańcowej przy użyciu tego samego zapylacza	200
	odległość pomiędzy składnikami rodzicielskimi chroniąca przed mechanicznym zamieszczeniem przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej i reprodukcji składnika maticznego za pomocą linii dopełniającej	podwójna szerokość międzyrzędzi składnika maticznego
	odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona zapylacza, od zasiewów innej odmiany lub składnika rodzicielskiego	1000
4	odległość plantacji nasiennych dla odmian mieszańcowych melona i kawona oraz dyni zwyczajnej w uprawie polowej	1000

6. Czystość odmianowa:

- 1) przy produkcji odmian ustalonych oraz składników rodzicielskich występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany oraz form nietypowych ogórka jest niedopuszczalne;
- 2) przy wytwarzaniu składnika maticznego występowanie roślin typowo jednopiennych¹⁾ bądź hermafrodytycznych nie więcej niż:

¹⁾ Roślina typowo jednopienna to roślina, która na pędzie głównym do 10 węzła wytwarza najczęściej same kwiaty męskie, w następnych węzłach na zmianę występują kwiaty męskie z żeńskimi do końca wegetacji. Na pędach bocznych kwiaty żeńskie występują częściej niż na pędzie głównym. Do roślin jednopiennych nie zalicza się roślin, na których występują nieliczne kwiaty męskie przy ciągłym tworzeniu się kwiatów żeńskich na kolejnych węzłach.

- a) **3%** - dla odmian typu sałatkowego,
 - b) **5%** - dla odmian typu konserwowego;
- 3) przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i form nietypowych ogórka:
- a) w składniku matecznym jest niedopuszczalne,
 - b) w zapylaczu nie więcej niż – **0,5** rośliny na jednostkę kwalifikacyjną;
- 4) przy produkcji nasion odmiany mieszańcowej występowanie roślin typowo jednopiennych¹⁾ bądź hermafrodytycznych w składniku matecznym nie może być większe niż:
- a) **8%** - u odmian typu sałatkowego,
 - b) **10%** - u odmian typu konserwowego;
- 5) przy produkcji odmian ustalonych i mieszańcowych pozostałych gatunków warzyw dyniowatych występowanie na plantacji nasiennej innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany jest niedopuszczalne;
- 6) nieusunięcie zapylacza na plantacji nasiennych odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną **powoduje dyskwalifikację plantacji nasiennej.**

7. Choroby i szkodniki

Występowanie chorób i szkodników w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym prawidłowe dokonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

8. Zachwaszczenie

Zachwaszczenie plantacji nasiennej w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym prawidłowe dokonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

V. Warzywa psiankowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Pomidor	<i>Lycopersicon esculentum</i> L.	C/1
2	Papryka	<i>Capsicum annuum</i> L.	C/1
3	Oberżyna	<i>Solanum melongena</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji nasiennych dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji nasiennej	
dla ustalonych i mieszańcowych odmian pomidora:	
pierwsza	w okresie kwitnienia
druga	w okresie dojrzewania owoców środkowych gron
jedna ocena stanu plantacji nasiennej	
dla ustalonych i mieszańcowych odmian papryki i oberżyny	w okresie dojrzewania owoców
W przypadku produkcji materiału siewnego odmian mieszańcowych każdy składnik ocenia się oddzielnie.	
Nieusunięcie zapylacza na plantacjach nasiennych odmian mieszańcowych przed ostatnią oceną powoduje dyskwalifikację plantacji nasiennej	

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin psiankowatych zakłada się na polu, na którym w roku poprzedzającym rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny z tej samej rodziny;

- 2) plantacje nasienne warzyw psiankowatych powinny być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Odległość plantacji nasiennej:

- 1) pomidora od innych plantacji nasiennych wszystkich gatunków roślin psiankowatych **nie mniejsza niż – 50 m**;
- 2) papryki i oberżyny od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany **nie mniejsza niż – 400 m**.

6. Czystość odmianowa:

- 1) występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i linii pomidora oraz papryki w każdym składniku rodzicielskim jest niedopuszczalne;
- 2) dla pomidora - występowanie roślin zapylonych wsobnie w składniku matecznym przy produkcji nasion mieszańcowych:
 - a) przy zastosowaniu składnika matecznego płodnego nie więcej niż – 2%¹⁾,
 - b) przy zastosowaniu składnika z cechą funkcjonalnej męskiej sterylności, roślin z kwiatami zapylonymi wsobnie co najmniej na dwóch kolejnych gronach nie więcej niż – 5%²⁾;
- 3) w celu określenia przez kwalifikatora występowania roślin zapylonych wsobnie rośliny nie mogą być zapylane sztucznie.

¹⁾ W matecznym, płodnym składniku pomidora sprawdzenia, czy nastąpiło wsobne zapylenie kwiatów, dokonuje się w okresie usuwania pylników. Stwierdzenie rozchylenia działek kielicha ponad 90 stopni na którymkolwiek ze sprawdzanych kwiatów i zmiana barwy płatków korony na ciemnożółtą oznacza, że nastąpiło zapylenie wsobne.

²⁾ W matecznym składniku pomidora z cechą funkcjonalnej męskiej sterylności dla określenia występowania roślin zapylonych wsobnie kwalifikator podczas pierwszej oceny wybiera losowo 1% roślin, które odpowiednio oznacza. Podczas drugiej oceny na tych roślinach kwalifikator dokonuje obliczenia roślin z kwiatami zapylonymi wsobnie.

7. Zachwaszczenie:

- 1) plantacje nasienne warzyw psiankowatych powinny być praktycznie wolne od następujących chwastów: lulka czarnego, bielunia dziedzierzawy i psianki czarnej;
- 2) zachwaszczenie plantacji nasiennej w stopniu uniemożliwiającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym prawidłowe dokonanie oceny jest podstawą do jej dyskwalifikacji.

8. Choroby i szkodniki:

1) pomidor:

- a) występowanie żółtego liściozwoju pomidora (TLCV – tomato leaf curl geminivirus) i raka bakteryjnego pomidora (*Corynebacterium michiganensis*) jest niedopuszczalne,
- b) silne porażenie roślin mozaiką pomidora (ToMV – tomato mosaic tobamovirus), bakteryjną cętkowatością pomidora (*Pseudomonas syringae* pv. *tomato*), bakteryjną zgnilizną rdzenia (*Pseudomonas corugata*), śluzakiem (*Pseudomonas solanacearum*), alternariozami (*Alternaria solani* i *Alternaria alternari*), mątwikiem ziemniaczanym (*Globodera rostochiensis*) i innymi chorobami oraz szkodnikami powodującymi gorsze wykształcenie owoców jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;

- 2) papryka – plantacja nasienna powinna być praktycznie wolna od roślin z objawami porażenia przez czarną plamistość bakteryjną (*Xantomonas vesicatoria*), wirus mozaiki papryki, fuzariozy i szarą pleśń.

VI. Warzywa bobowate

1. Nazwy gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Bób	<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i> L.	C/1
2	Groch siewny (cukrowy i łuskowy)	<i>Pisum sativum</i> L.	C/1
3	Fasola wielokwiatowa	<i>Phaseolus coccineus</i> L.	C/1
4	Fasola zwykła	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
jedna ocena stanu plantacji dla:	
grochu i bobu	w okresie od kwitnienia do zawiązywania strąków
fasoli zwykłej i wielokwiatowej	w okresie pełnego wykształcania strąków, ale przed ich zasychaniem

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin strączkowych zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacje nasiennych warzyw strączkowych nie zakłada się na polu, na którym **w okresie ostatnich czterech lat** uprawiano jakiegokolwiek rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne warzyw strączkowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość plantacji nasiennej grochów wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów grochu oraz od innych gatunków roślin strączkowych	2	
2	odległość plantacji nasiennej fasoli zwykłej wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany fasoli zwykłej	50	
3	odległość plantacji nasiennej fasoli wielokwiatowej od innych plantacji nasiennych i zasiewów fasoli zwykłej	200	
4	odległość plantacji nasiennej fasoli wielokwiatowej wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych i zasiewów innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany fasoli wielokwiatowej	500	
5	odległość plantacji nasiennej bobu wszystkich stopni kwalifikacji od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i niekwalifikowanych zasiewów bobu oraz od upraw bobiku	500	

5. Czystość odmianowa - występowanie innych odmian lub roślin nietypowych dla ocenianej odmiany na jednostce kwalifikacyjnej:

- 1) na plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii kwalifikowany i standard grochu i bobu nie więcej niż – **0,3 rośliny**;

- 2) na plantacji materiału siewnego kategorii kwalifikowany i standard fasoli nie więcej niż – **0,1 rośliny**;
 - 3) na plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii elitarny grochu, fasoli i bobu **jest niedopuszczalne**.
6. Choroby i szkodniki – występowanie ostrej bakteriozy fasoli (*Xantomonas campestris* pv. *phaseoli*) **jest niedopuszczalne**.

VII. Warzywa liściowe

1. Wykaz gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji:

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Salata	<i>Lactuca sativa</i> L.	C/1
2	Burak liściowy	<i>Beta vulgaris</i> L.	C/1
3	Szpinak	<i>Spinacia oleracea</i> L.	C/1
4	Endywia	<i>Cichorium endivia</i> L.	C/1
5	Trybuła ogrodowa	<i>Antriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm.	C/1
6	Roszponka warzywna	<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterrade	C/1
7	Pietruszka liściowa ²⁾	<i>Petroselinum esculentum</i> L.	C/1
8	Cykoria liściowa ³⁾	<i>Cichorium intybus</i> L.	C/1
9	Rabarbar	<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	C/1

Objaśnienia:

- 1) Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.
- 2) Wymagania jak dla odmian korzeniowych pietruszki.
- 3) Wymagania w zakresie wytwarzania jak dla cykorii korzeniowej, przy czym materiał siewny wyłącznie odmian cykorii liściowej może być wytwarzany w kategorii standard.

2. Ocena odmian mieszańcowych:

- 1) materiał siewny składników rodzicielskich odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie jako spełniający wymagania dla materiału bazowego (**B**);
- 2) materiał siewny odmian mieszańcowych powinien być uznany w urzędowej ocenie lub w ocenie pod urzędowym nadzorem jako spełniający wymagania dla materiału kwalifikowanego pierwszego rozmnożenia (**C/1**).

3. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji:	
pierwsza	w okresie dojrzałości konsumpcyjnej
druga	w okresie dojrzwania nasion, a w przypadku rabarbaru w fazie od pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
W przypadku plantacji nasiennej sałaty prowadzonej metodą bezglówkową zakłada się, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, poletko kontrolne o powierzchni nie mniejszej niż 10 m ² z każdej wysianej partii w celu sprawdzenia wyrównania i tożsamości odmiany. Poletko kontrolne zakłada się w gospodarstwie, na terenie którego jest prowadzona kwalifikacja plantacji nasiennych obsianych materiałem siewnym z tych partii.	

4. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin liściowych zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych warzyw liściowych nie zakłada się na polu, na którym były uprawiane rośliny z tej samej rodziny w okresie **ostatnich dwóch lat**, a w przypadku buraka liściowego oraz rabarbaru – **czterech lat**;
- 3) plantacje nasienne warzyw liściowych muszą być wolne od roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

5. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	odległość od źródeł obcych pyłków zdolnych do spowodowania poważnej degeneracji odmian warzyw liściowych, z wyjątkiem buraka liściowego i szpinaku	500	300
2	odległość plantacji nasiennych szpinaku od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany szpinaku	1000	
3	odległość plantacji nasiennych składników rodzicielskich nasiennych szpinaku od innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany szpinaku	3000	
4	odległość plantacji nasiennych buraka liściowego od jakichkolwiek źródeł pyłku z rodzaju <i>Beta</i>	1000	

6. Czystość odmianowa

Występowanie roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany i typów roślin warzyw liściowych na jednostce kwalifikacyjnej na plantacji nasiennej, na której jest wytwarzany materiał kategorii:

- 1) elitarny – jest niedopuszczalne;
- 2) kwalifikowany i standard:
 - a) podczas pierwszej oceny nie więcej niż **0,5 rośliny**,
 - b) podczas drugiej oceny jest niedopuszczalne.

7. Zachwaszczenie:

- 1) plantacja nasiennej powinna być praktycznie wolna od następujących chwastów: cykorii podróżnika, mniszka pospolitego, łączygi pospolitej, komosy białej i przymiotna kanadyjskiego;
- 2) zachwaszczenie plantacji nasiennej w stopniu ograniczającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiający prawidłowe dokonanie oceny jest podstawą do jej dyskwalifikacji.

VIII. Warzywa pozostałe

1. Wykaz gatunków i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ¹⁾ dla poszczególnych gatunków
1	Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	<i>Cynara cardunculus</i> L.	C/1
2	Koper włoski (fenkuł)	<i>Foeniculum vulgare</i> L.	C/1
3	Szparag	<i>Asparagus officinalis</i> L.	C/1
4	Kukurydza cukrowa	<i>Zea mays</i> L. (partim)	C/1
5	Kukurydza pękająca	<i>Zea mays</i> L. (partim)	C/1

Objaśnienie

¹⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
Jedna ocena stanu plantacji dla karczocha, kopru włoskiego i szparaga	w okresie pełni kwitnienia do początku wiązania nasion
Trzy oceny stanu plantacji dla kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej:	
pierwsza	w okresie poprzedzającym kwitnienie
druga	w okresie od początku do pełni kwitnienia
trzecia	w okresie końca kwitnienia składników rodzicielskich odmian mieszańcowych

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne roślin warzywnych z grupy pozostałe zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych nie zakłada się na polu, na którym bezpośrednim przedplonem były rośliny z tej samej rodziny.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewnego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany i standard
1	dla karczocha, kopru włoskiego i szparaga odległość od źródeł pyłku z danego rodzaju	500	300
2	dla kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej odległość plantacji nasiennej, na której produkuje się nasiona:		
	1) składników rodzicielskich od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy niż ta, której pyłkiem mają być zapylone rośliny		300
	2) odmian mieszańcowych od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy innej niż zapyłacz danego mieszańca oraz odmian ustalonych od zasiewów innej odmiany lub formy kukurydzy		200

5. Czystość odmianowa

Występowanie na plantacji nasiennej roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany ocenianego gatunku, to jest karczocha, kopru włoskiego, szparaga oraz kukurydzy cukrowej i pękającej, **jest niedopuszczalne**.

6. Czystość gatunkowa

Plantacje nasienne karczocha, kopru włoskiego, szparaga oraz kukurydzy cukrowej i pękającej powinny być praktycznie wolne od obcych gatunków uprawnych.

7. Zachwaszczenie oraz choroby i szkodniki:

- 1) wystąpienie chwastów oraz chorób i szkodników w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój nasion lub uniemożliwiającym właściwe wykonanie oceny jest podstawą do dyskwalifikacji plantacji nasiennej;
- 2) w przypadku kukurydzy cukrowej i kukurydzy pękającej jest niedopuszczalne występowanie zgnilizny fuzaryjnej lub uwiądu bakteryjnego kukurydzy.

IX. Cykoria korzeniowa¹⁾

1. Nazwa gatunku i obowiązujący najniższy stopień kwalifikacji

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Najniższy stopień kwalifikacji ²⁾ dla poszczególnych gatunków
Cykoria	<i>Cichorium intybus</i> L.	C/1

Objaśnienia:

- ¹⁾ Materiał siewny odmian korzeniowych cykorii nie może być wytwarzany w kategorii standard i w badaniach rejestrowych podlega badaniom wartości gospodarczej odmiany (WGO).
- ²⁾ Jeżeli w upoważnieniu dla prowadzącego obrót hodowca nie ustalił wyższego stopnia kwalifikacji.

2. Ocena stanu plantacji

Liczba wymaganych ocen stanu plantacji dla poszczególnych gatunków	Obowiązujący termin dokonania oceny
dwie oceny stanu plantacji:	
pierwsza – ocena plantacji, na której są wytwarzane wysadki	w okresie wytwarzania wysadków
druga	w okresie od kwitnienia roślin do początku dojrzewania nasion

3. Płodozmian:

- 1) plantacje nasienne cykorii zakłada się na polu, na którym w ostatnich latach poprzedzających rok założenia ocenianej plantacji nasiennej nie były uprawiane rośliny wykluczające możliwość produkcji materiału siewnego danego gatunku, w szczególności innej odmiany tego samego gatunku lub tej samej odmiany, lecz niższego stopnia kwalifikacji, z uwzględnieniem specyfiki gatunku;
- 2) plantacji nasiennych cykorii nie zakłada się na polu, na którym **w okresie ostatnich dwóch lat** uprawiano rośliny z tej samej rodziny;
- 3) plantacje nasienne powinny być wolne od takich roślin, które są samosiewami z poprzedniej uprawy.

4. Izolacja przestrzenna

Lp.	Wyszczególnienie	Odległość w metrach nie mniejsza niż dla plantacji nasiennej materiału siewego kategorii:	
		elitarny	kwalifikowany
1	odległość od źródeł pyłku z rodzaju <i>Cichorium</i> ,	1000	
2	odległość od plantacji nasiennych innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany cykorii	600	300

5. Czystość odmianowa

Występowanie na plantacji nasiennej roślin innych odmian lub roślin nietypowych dla odmiany cykorii jest niedopuszczalne.

6. Zachwaszczenie oraz choroby i szkodniki:

- 1) występowanie roślin dziko rosnącej cykorii jest niedopuszczalne;
- 2) wystąpienie chwastów oraz chorób i szkodników w stopniu utrudniającym prawidłowy rozwój nasion lub utrudniającym właściwe wykonanie oceny może być powodem dyskwalifikacji plantacji nasiennej.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII
W OBROTCIE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN ROLNICZYCH

Tabela 1

**Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa prób do badań dla roślin
zbożowych**

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa próby pobieranej z partii ^{2), 3)}	Minimalna masa próby do oznaczeń określonych w kolumnach 4–10 tabeli 2 i tabeli 3
	w tonach		w gramach
1	2	3	4
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	30	1000	500
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny , w tym owies bizantyjski	30	1000	500
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	30	1000	500
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	30	1 000	500
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	30	1 000	500
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	30	1000	500
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	30	1000	500
<i>Secale cereale</i> L. Żyto	30	1000	500
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus Pszenżyto	30	1000	500
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	10	400	200
<i>Oryza sativa</i> L. Ryż	30	500	500
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench <i>S. bicolor</i> x <i>S. sudanense</i> Sorgo	30	1000	900
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf Sorgo	10	1000	900
<i>Zea mays</i> L. Kukurydza	linie wsobne	40	250
	pozostałe	40	1000

Objaśnienia:

- 1) Wielkość partii może zostać przekroczona nie więcej niż o 5% masy podanej w tabeli.
- 2) Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej ¼ podanej masy próby.
- 3) Próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznanymi metodami; wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion.

Tabela 2

Wymagania jakościowe dla nasion roślin zbożowych¹⁾ kategorii elitarne

Gatunek	Minimalne kiełkowanie	Minimalna czystość analityczna	% nasion czystych	% wagowy	Maksymalna liczba nasion innych gatunków roślin, włączając czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>					
					inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny 5-10	czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>	inne gatunki zbóż	gatunki roślin innych niż zboża	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	75	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny , w tym owies bizantyjski	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	85 (c)	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	85	99	4		1 (a)	3	0 (b)	1		
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	75	98	4		1 (a)		0 (b)			

sztuk nasion w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Oryza sativa</i> L. Ryż	80	98	4	1					1
<i>Secale cereale</i> L. Żyto	85	98	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Sorghum</i> spp. Sorgo	80	98	0						
xTriticosecale Wittm. ex A. Camus Pszenżyto	80	98	4		1 (a)	3	0 (b)	1	
<i>Zea mays</i> L. Kukurydza	90	98	0						

Tabela 3

Wymagania jakościowe dla nasion roślin zbożowych¹⁾ kategorii kwalifikowane

Gatunek	Minimalne kiełkowanie	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna liczba nasion innych gatunków roślin, włączając czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>						
			4	5	6	7	8	9	10
			sztuk nasion w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1						
			inne gatunki roślin łącznie, w tym kolumny 5-10	czerwone nasiona <i>Oryza sativa</i>	inne gatunki zbóż	gatunki roślin inne niż zboża	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Lolium temulentum</i>	<i>Raphanus raphanistrum</i> , <i>Agrostemma githago</i>	<i>Panicum</i> spp.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Avena nuda</i> L. Owies nagi (owies nagoziarnisty)	75	98	10		7	7	0 (b)	1	
<i>Avena sativa</i> L. Owies zwyczajny, w tym owies bizantyjski	85 (c)	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Avena strigosa</i> Schreb. Owies szorstki (owies owsik)	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Hordeum vulgare</i> L. Jęczmień	85 (c)	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum aestivum</i> L. Pszenica zwyczajna	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum durum</i> Desf. Pszenica twarda	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Triticum spelta</i> L. Pszenica orkisz	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Phalaris canariensis</i> L. Mozga kanaryjska	75	98	10		5		0 (b)		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Oryza sativa</i> L.	80	98	10	3					
Ryż									3
II rozmnożenie	80	98	15	5					3
<i>Secale cereale</i> L.	85	98	10		7	7	0 (b)	3	
Żyto									
<i>Sorghum</i> spp.	80	98	0						
Sorgo									
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A.	80	98	10		7	7	0 (b)	3	
<i>Camus</i>									
Pszennyżyto									
<i>Zea mays</i> L.	90	98	0						
Kukurydza									

Objaśnienia do tabel 2 i 3:

- 1) Dla materiału siewnego roślin zbożowych, przeznaczanego do dalszego rozmnażania tego materiału, oznacza się jego wilgotność, która dla roślin zbożowych wynosi nie więcej niż 15%, z wyjątkiem kukurydzy, sorga i mizgi kanaryjskiej, która wynosi nie więcej niż 14%.
 - (a) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność dwóch ziarniaków, to drugiego ziarniaka nie traktuje się jako zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o tej samej masie nie stwierdzono obecności ziarniaków innych gatunków zbóż.
 - (b) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego ziarniaka *Avena fatua*, *Avena sterylis* lub *Lolium temulentum*, to nie uważa się go za zanieczyszczenie o ile w drugiej próbie o tej samej masie nie stwierdzono obecności nasion tych gatunków.
 - (c) W przypadku nieoplewionych odmian jęczmienia oraz odmian owsa nagiego, minimalna zdolność kiełkowania wynosi 75% czystych nasion i dla tych odmian na urzędowej etykiecie umieszcza się napis: „minimalna zdolność kiełkowania 75%”.

Choroby i szkodniki:

- 1) materiał siewny roślin zbożowych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jego jakość oraz wolny od szkodników magazynowych;
- 2) szczegółowe wymagania dotyczące *Claviceps purpurea*.

Tabela 4

Materiał siewny		Maksymalna liczba sklerocjów lub ich fragmentów <i>Claviceps purpurea</i> w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1
zboż, z wyjątkiem odmian mieszańcowych żyta	kategorii elitarne	1
	kategorii kwalifikowane	3
odmian mieszańcowych żyta	kategorii elitarne	1
	kategorii kwalifikowane	4¹⁾

Objaśnienie

- ¹⁾ Wynik uznaje się za zgodny z wymaganiami, jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność pięciu sklerocjów lub ich fragmentów, a także, jeżeli w drugiej próbie o tej samej masie nie stwierdzono więcej niż 4 sklerocja lub ich fragmenty.

Tabela 5

Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa prób do badań dla roślin pastewnych

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾		Minimalna masa próby pobieranej z partii ²⁾	
	w tonach		w gramach	
1	2	3	4	
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)				
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	30	1000	1000	
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	30	1000	1000	
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	30	1000	1000	
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	30	1000	1000	
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	30	1000	1000	
<i>Vicia pannonica</i> Crantz Wyka pannońska	30	1000	1000	
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	30	1000	1000	
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	30	1000	1000	
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)				
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siekiernica włoska	owoce	10	1 000	300
	nasiona	10	400	120
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna	10	200	30	
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa	10	300	50	
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna	10	300	50	
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn Lucerna mieszańcowa (lucerna piaskowa)	10	300	50	
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Esparceta siewna	owoce	10	600	600
	nasiona	10	400	400
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna aleksandryjska (koniczyna egipska)	10	400	60	
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	10	200	20	
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	10	500	80	
<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	10	300	50	

1	2	3	4
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	10	200	20
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	10	200	20
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	10	500	450
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	10	250	200
WIECHLINOWATE (TRAWY)³⁾			
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	10	50	5
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	10	50	5
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	10	50	5
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	10	50	5
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	10	100	30
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	10	200	80
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	10	200	200
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	10	200	200
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	10	50	5
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	10	100	30
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzcinowa	10	100	50
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	10	100	30
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	10	100	30
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	10	100	50
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	10	100	30
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczeciniasta	10	100	30
x <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	10	200	60
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras włoski i rajgras holenderski)	10	200	60
<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	10	200	60

1	2	3	4
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	10	200	60
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	10	100	50
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	10	50	10
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	10	50	10
<i>Poa annua</i> L. Wiechlina roczna	10	50	10
<i>Poa nemoralis</i> L. Wiechlina gajowa	10	50	5
<i>Poa palustris</i> L. Wiechlina błotna	10	50	5
<i>Poa pratensis</i> L. Wiechlina łąkowa	10	50	5
<i>Poa trivialis</i> L. Wiechlina zwyczajna	10	50	5
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Konietlica łąkowa	10	50	5
INNE GATUNKI			
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. Brukiew pastewna	10	200	100
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (D.C.) Alef. var. <i>medullosa</i> Thell. + var. <i>viridis</i> L. Kapusta pastewna	10	200	100
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	10	300	40
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. Rzodkiew oleista	10	300	300

Objaśnienia:

¹⁾ Wielkość partii może zostać przekroczona nie więcej niż o 5% masy podanej w tabeli.

²⁾ Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej 1/4 podanej masy próby.

³⁾ Maksymalna masa partii materiału siewnego traw może zostać zwiększona do 25 ton, jeżeli przedsiębiorca uzyskał na to zgodę właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa.

Tabela 6

Wymagania jakościowe dla nasion roślin pastewnych kategorii elitarne

Gatunek	minimalna zdolność kiełkowania	maksymalna zawartość nasion twardych	Czystość analityczna		Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin							Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 5				Nasiona łubinu innej barwy lub gorzkie
			% nasion czystych	% wagowy	łącznie	jednego gatunku	<i>Elytrogla repens</i> (<i>Agropyron repens</i>)	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Melilotus</i> spp.	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	12	13	14	15	
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)																
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	80 (a) (b)	5	98	0,3	20			0 (u)				0	0 (j)	2		
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	80 (a)		98	0,3	20			0 (u)				0	0 (j)	2		
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	80 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)	
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	75 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)	
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	80 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2	(o) (p)	
<i>Vicia pannonica</i> Crantz Wyka pannońska	85 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2		
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	85 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2		
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	85 (a) (b)	20	98	0,3	20			0 (u)				0 (i)	0 (j)	2		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)														
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siękiernica włoska	75 (a) (b)	30	95	0,3	20			0 (w)			0	0 (k)	2	
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna	75 (a) (b)	40	95	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa	80 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	5	
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna	80 (a) (b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Medicago x varia</i> T. Martyń Lucerna mieszańcowa (lucerna piaskowa)	80 (a) (b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Esparceta siewna	75 (a) (b)	20	95	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna aleksandryjska (koniczyna egipska)	80 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	80 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna kwiatoczerwona (inkarnatka)	75 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	
<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	80 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	5	
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	80 (a) (b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	5	
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	80 (a) (b)	20	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	3	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	80 (a)		95	0,3	20			0 (u)			0	0 (j)	2	
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	60 (a) (b)	40	97	0,3	20			0 (w)			0	0 (l) (m)	2	
WIECHLINOWTE (TRAWY)														
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	80 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	75 (a)		90	0,3	20	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	70 (a)		75	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	75 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0 (g)	0 (j) (k)	2	
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	75 (a)		97	0,4	20	5	5				0 (g)	0 (j) (k)	5	
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	75 (a)		97	0,4	20	5	5				0 (g)	0 (j) (k)	5	
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	70 (a)		90	0,3	20 (r)	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	80 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzcinowa	80 (a)		95	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	80 (a)		95	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	75 (a)		90	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczecińska	75 (a)		85	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras wioski)	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	80 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	75 (a)		96	0,3	20 (r)	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	75 (a)		96	0,3	20	5	5				0	0 (j) (k)	2	
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	80 (a)		96	0,3	20	1	1				0	0 (k)	2	
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	80 (a)		96	0,3	20	1	1				0	0 (k)	2	
<i>Poa annua</i> L. Wiechlina roczna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Poa nemoralis</i> L. Wiechlina gajowa	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Poa palustris</i> L. Wiechlina błotna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Poa pratensis</i> L. Wiechlina łąkowa	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j) (k)	1	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Poa trivialis</i> L. Wieżlina zwyczajna	75 (a)		85	0,3	20 (s)	1	1				0	0 (j) (k)	1	
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Kontietlica łąkowa	70 (a)		75	0,3	20 (t)	1	1				0 (h)	0 (j) (k)	1	
INNE GATUNKI														
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb. Brukiew pastewna	80 (a)		98	0,3	20						0	0 (j) (k)	2	
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (D.C.) Alef. var. <i>medullosa</i> Kapusta pastewna	75 (a)		98	0,3	20						0	0 (j) (k)	3	
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	80 (a)		96	0,3	20						0	0 (j) (k)		
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers. Rzodkiew oleista	80 (a)		97	0,3	20						0	0 (j)	2	

Tabela 7

Wymagania jakościowe dla nasion roślin pastewnych kategorii kwalifikowane

Gatunek	Minimalna zdolność kiełkowania	Maksymalna zawartość nasion twardych	Czystość analityczna								liczba nasion w próbie				Nasiona łubinu innej barwy lub gorzkie	
			Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin							Maksymalna zawartość nasion innych gatunków roślin w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 5						
			minimalna czystość analityczna	macznie	mednego gatunku	<i>Elytgia repens</i> (<i>Agropyron repens</i>)	<i>Alopecurus myosuroides</i>	<i>Mellilotus</i> spp.	<i>Raphanus raphanistrum</i>	<i>Sinapis arvensis</i>	<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i>	<i>Cuscuta</i> spp.	<i>Rumex</i> spp., oprócz <i>Rumex acetosella</i> i <i>Rumex maritimus</i>			
% nasion czystych			4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
ROŚLINY BOBOWATE GRUBONASIEENNE (ROŚLINY STRĄCZKOWE)																
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bobik	80 (a) (b)	5	98	0,5	0,3				0,3				0	0 (j)	5 (n)	
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny	80 (a)		98	0,5	0,3				0,3				0	0 (j)	5 (n)	
<i>Lupinus albus</i> L. Łubin biały	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)				0,3				0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Lupinus angustifolius</i> L. Łubin wąskolistny	75 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)				0,3				0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Lupinus luteus</i> L. Łubin żółty	80 (a) (b)	20	98	0,5 (e)	0,3 (e)				0,3				0 (i)	0 (j)	5 (n)	(o) (v)
<i>Vicia pannonica</i> Grantz Wyka pannońska	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)				0,3				0 (i)	0 (j)	5 (n)	
<i>Vicia sativa</i> L. Wyka siewna	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)				0,3				0 (i)	0 (j)	5 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Vicia villosa</i> Roth Wyka kosmata	85 (a) (b)	20	98	1,0 (e)	0,5 (e)			0,3			0 (i)	0 (j)	5 (m)	
ROŚLINY BOBOWATE DROBNONASIEENNE (ROŚLINY MOTYLKOWATE DROBNONASIEENNE)														
<i>Hedysarum coronarium</i> L. Siekiernica włośka	75 (a) (b)	30	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (k)	5	
<i>Lotus corniculatus</i> L. Komonica zwyczajna	75 (a) (b)	40	95	1,8 (d)	1,0 (d)			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago lupulina</i> L. Lucerna chmielowa	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago sativa</i> L. Lucerna siewna	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn Lucerna mieszaniowa (lucerna piaszkowa)	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop. Espaceketa siewna	75 (a) (b)	20	95	2,5	1,0			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Trifolium alexandrinum</i> L. Koniczyna aleksandryjska (koniczyna egipska)	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium hybridum</i> L. Koniczyna białoróżowa (koniczyna szwedzka)	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium incarnatum</i> L. Koniczyna krwistoczerwona (inkarnatka)	75 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium pratense</i> L. Koniczyna łąkowa (koniczyna czerwona)	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Trifolium repens</i> L. Koniczyna biała	80 (a) (b)	40	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trifolium resupinatum</i> L. Koniczyna perska	80 (a) (b)	20	97	1,5	1,0			0,3			0	0 (l) (m)	10	
<i>Trigonella foenum-graecum</i> L. Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	80 (a)		95	1,0	0,5			0,3			0	0 (j)	5	
<i>Galega orientalis</i> Lam. Rutwica wschodnia	60 (a) (b)	40	97	2,0	1,5			0,3	0	0	0	0 (l) (m)	10	
WIECHLINOWATE (TRAWY)														
<i>Agrostis canina</i> L. Mietlica psia	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis gigantea</i> Roth Mietlica biaława	80 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis stolonifera</i> L. Mietlica rozłogowa	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Agrostis capillaris</i> L. Mietlica pospolita	75 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Alopecurus pratensis</i> L. Wyczyniec łąkowy	70 (a)		75	2,5	1,0 (f)	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. ex J. Presl & C. Presl Rajgras wyniosły (rajgras francuski)	75 (a)		90	3,0	1,0 (f)	0,5	0,3	0,3			0 (g)	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Bromus catharticus</i> Vahl Stokłosa uniolowata	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3	0,3			0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Bromus sitchensis</i> Trin. Stokłosa alaskańska	75 (a)		97	1,5	1,0	0,5	0,3	0,3			0 (g)	0 (j) (k)	10 (n)	
<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. Cynodon palczasty	70 (a)		90	2,0	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	2	
<i>Dactylis glomerata</i> L. Kupkówka pospolita	80 (a)		90	1,5	1,0	0,3	0,3	0,3			0	0 (j) (k)	5 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber Kostrzewa trzcinowa	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca filiformis</i> Pourr. Kostrzewa nitkowata	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca ovina</i> L. Kostrzewa owcza	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca pratensis</i> Huds. Kostrzewa łąkowa	80 (a)		95	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca rubra</i> L. Kostrzewa czerwona	75 (a)		90	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Krajina Kostrzewa szczecińska	75 (a)		85	2,0	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
x <i>Festulolium</i> Asch. & Graebn. Festulolium	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium multiflorum</i> Lam. Życica wielokwiatowa (rajgras włoski)	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium perenne</i> L. Życica trwała (rajgras angielski)	80 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Lolium x boucheanum</i> Kunth Życica mieszańcowa (rajgras oldenburski)	75 (a)		96	1,5	1,0	0,5	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Phalaris aquatica</i> L. Mozga Hardinga	75 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5	
<i>Phleum nodosum</i> L. Tymotka kolankowata	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Phleum pratense</i> L. Tymotka łąkowa	80 (a)		96	1,5	1,0	0,3	0,3				0	0 (k)	5	
<i>Poa annua</i> L. Wieżichina roczna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	5 (n)	
<i>Poa nemoralis</i> L. Wieżichina gajowa	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
<i>Poa palustris</i> L. Wieżelina błotna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa pratensis</i> L. Wieżelina łąkowa	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Poa trivialis</i> L. Wieżelina zwyczajna	75 (a)		85	2,0 (c)	1,0 (c)	0,3	0,3				0	0 (j) (k)	2 (n)	
<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv. Koniętlica łąkowa	70 (a)		75	3,0	1,0 (f)	0,3	0,3				0 (h)	0 (j) (k)	2 (n)	
INNE GATUNKI														
<i>Brassica napus</i> L. var. napobrassica (L.) Rchb. Brukiew pastewna	80 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j) (k)	5	
<i>Brassica oleracea</i> L. convar. acephala (D.C.) Alef. var. modiolosa Kapusta pastewna	75 (a)		98	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j) (k)	10	
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth. Facelia błękitna	80 (a)		96	1,0	0,5						0	0 (j) (k)		
<i>Raphanus sativus</i> L. var. oleiformis Pers. Rzodkiew oleista	80 (a)		97	1,0	0,5				0,3	0,3	0	0 (j)	5	

Objaśnienia do tabeli 6 i 7:

- (a) Wszystkie świeże, zdrowe nasiona, które nie skielkowały po zastosowaniu zabiegów wstępnych, uznaje się jako nasiona skielkowane.
- (b) Nasiona twarde uznaje się za nasiona zdolne do kiełkowania w liczbie nie większej jednak, niż podano w kolumnie 3 tabeli 6 i 7.
- (c) Nasion innych gatunków *Poa* spp., których łączna zawartość nie jest większa niż 0,8% wagowych, nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (d) Nasion *Trifolium pratense*, których zawartość nie jest większa niż 1% wagowy, nie traktuje się jako, zanieczyszczenie.
- (e) Nasiona gatunków: *Lupinus albus*, *Lupinus angustifolius*, *Lupinus luteus*, *Pisum sativum*, *Vicia faba*, *Vicia pannonica*, *Vicia sativa*, *Vicia villosa*, których łączna zawartość oznaczona w próbie materiału siewnego jednego z tych gatunków nie jest większa niż 0,5% wagowych, nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (f) Zawartości procentowej nasion jednego gatunku nie stosuje się do nasion gatunków *Poa* spp.
- (g) Dopuszczalnej łącznej zawartości dwóch ziarniaków *Avena fatua* i *Avena sterilis* w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 1 nie uznaje się za zanieczyszczenie, jeżeli druga próba o tej samej masie jest wolna od ziarniaków tych gatunków.
- (h) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasienia *Avena fatua* i *Avena sterilis*, to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion tych gatunków.
- (i) Nie określa się obecności nasion *Avena fatua* i *Avena sterilis*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (j) Nie określa się obecności nasion *Cuscuta* spp., jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (k) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasienia *Cuscuta* spp., to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o takiej samej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta* spp.
- (l) Oznaczanie obecności nasion *Cuscuta* spp. wykonuje się na próbie o dwukrotnie większej masie niż określona w kolumnie 4 tabeli 5.
- (m) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasienia *Cuscuta* spp., to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta* spp.
- (n) Nie określa się obecności nasion gatunków *Rumex* innych niż *Rumex acetosella* i *Rumex maritimus*, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (o) Procent liczbowy nasion łubinu o innym zabarwieniu nie powinien przekraczać:
w materiale siewnym łubinu gorzkiego – 2,
w materiale siewnym łubinów innych niż gorzki – 1.
- (p) Procent liczbowy nasion łubinów gorzkich w odmianach innych niż łubin gorzki nie powinien przekraczać 1.
- (r) Nasion gatunków *Poa* spp., łącznie do 80 sztuk, nie uważa się za zanieczyszczenie.
- (s) Nie dotyczy nasion gatunków *Poa* spp., o ile łączna liczba nasion w badanej próbie gatunków *Poa* spp. innych niż oceniany nie przekracza 500 sztuk.
- (t) Liczby stwierdzonych nasion gatunków *Poa* spp. łącznie nie więcej niż 20 sztuk nasion nie traktuje się jako zanieczyszczenie.
- (u) Nie określa się obecności nasion gatunków *Melilotus* spp., jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny jest wolny od nasion tych gatunków.
- (w) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasiona *Melilotus* spp., to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o dwukrotnie większej masie nie stwierdzono obecności nasion *Melilotus* spp.
- (v) Procent liczbowy nasion łubinów gorzkich w odmianach innych niż łubin gorzki nie powinien przekraczać 2,5.

Choroby i szkodniki

Materiał siewny roślin pastewnych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego roślin pastewnych kategorii handlowy

Wymagania dla materiału siewnego kategorii handlowy roślin pastewnych są takie jak dla materiału siewnego kategorii kwalifikowany, z uwzględnieniem:

- 1) w kolumnach 5 i 6 tabeli 7 dopuszczalnej zawartości zwiększonej o 1 punkt procentowy;
- 2) w materiale siewnym *Poa annua* dopuszczalnej zawartości nasion innych gatunków *Poa* spp. zwiększonej do 10% wagowych;
- 3) w materiale siewnym gatunków *Poa* spp., z wyjątkiem *Poa annua*, dopuszczalnej zawartości innych nasion gatunków *Poa* zwiększonej do 3% wagowych;
- 4) w materiale siewnym *Hedysarum coronarium* dopuszczalnej zawartości nasion *Melilotus* spp. zwiększonej do 1% wagowego;
- 5) dla materiału siewnego *Lotus corniculatus* określonej zawartości nasion gatunków *Melilotus* spp.;
- 6) dla materiału siewnego wszystkich gatunków łubinu:
 - a) minimalnej czystości analitycznej wynoszącej 97% wagowych,
 - b) dopuszczalnego procenu liczbowego nasion innej barwy:
 - dla łubinu gorzkiego wynoszącego 4,
 - dla łubinu innego niż gorzki wynoszącego 2;
- 7) w materiale siewnym gatunków *Vicia* spp. dopuszczalnej łącznej zawartości nasion *Vicia pannonica*, *Vicia villosa* lub innych pokrewnych gatunków uprawnych, oznaczonej w próbie materiału siewnego poszczególnych gatunków, która nie powinna przekroczyć 6% wagowych;
- 8) w materiale siewnym gatunków: *Vicia pannonica*, *Vicia sativa* i *Vicia villosa*, minimalnej czystości analitycznej wynoszącej 97% wagowych.

Tabela 8

Dopuszczalna wielkość partii oraz minimalna masa prób do badań roślin oleistych i włóknistych

Gatunek	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa próby pobieranej z partii ^{2), 3)}	Masa próby do oznaczenia określonego w kolumnach 5–11 tabel 9 i 10
	w tonach	w gramach	
1	2	3	4
<i>Arachis hypogaea</i> L. Orzech ziemny	30	1000	1000
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs Rzepak	10	200	70
<i>Brassica juncea</i> (L.) Czern. Gorczyca sarepska	10	100	40
<i>Brassica napus</i> L. (partim) Rzepak	10	200	100
<i>Brassica nigra</i> (L.) Koch Gorczyca czarna	10	100	40
<i>Cannabis sativa</i> L. Konopie	10	600	600
<i>Carthamus tinctorius</i> L. Krokosz barwierski	25	900	900
<i>Carum carvi</i> L. Kminek zwyczajny	10	200	80
<i>Gossypium</i> spp. Bawełna	25	1000	1000
<i>Helianthus annuus</i> L. Słonecznik⁴⁾	25	1000	1000
<i>Linum usitatissimum</i> L. Len zwyczajny	10	300	150
<i>Papaver somniferum</i> L. Mak	10	50	10
<i>Sinapis alba</i> L. Gorczyca biała	10	400	200
<i>Glycine max</i> (L.) Merrill Soja	30	1000	1000

Objaśnienia:

- ¹⁾ Dopuszczalna wielkość partii nie może zostać przekroczona więcej niż o 5% masy podanej w tabeli.
- ²⁾ Próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznanymi metodami; wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion.
- ³⁾ Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej ¼ podanej masy próby.
- ⁴⁾ Dotyczy materiału siewnego słonecznika wytworzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Objaśnienia do tabeli 9 i 10:

- (a) Nie określa się całkowitej zawartości nasion innych gatunków, jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał siewny nie jest zanieczyszczony nasionami innych gatunków w ilości przekraczającej wartości podane w kolumnie 5.
- (b) Nie określa się obecności nasion *Cuscuta* spp., jeżeli nie ma wątpliwości, że oceniany materiał jest wolny od nasion tych gatunków.
- (c) Jeżeli w badanej próbie stwierdzono obecność jednego nasienia *Cuscuta* spp. to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o takiej samej masie nie stwierdzono obecności nasion *Cuscuta* spp.
- (d) Jeżeli w badanej próbie o masie 100 gramów stwierdzono obecność jednego nasienia *Orobancha* spp., to nie uważa się go za zanieczyszczenie, o ile w drugiej próbie o masie 200 gramów nie stwierdzono obecności nasion *Orobancha* spp.

Choroby i szkodniki:

- 1) materiał siewny roślin oleistych i włóknistych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych;
- 2) wymagania dotyczące porażenia materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych organizmami szkodliwymi:

Tabela 11

Gatunek	Organizmy szkodliwe			
	maksymalny procent liczbowy nasion porażonych			<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (maksymalna liczba przetrwalników grzybów lub fragmentów tych przetrwalników w próbie o masie określonej w kolumnie 4 tabeli 8)
	<i>Botrytis</i> spp.	<i>Alternaria linicola</i> , <i>Phoma exigua</i> var. <i>linicola</i> , <i>Colletotrichum linicola</i> , <i>Fusarium</i> spp.	<i>Platyedria gossypiella</i>	
1	2	3	4	5
<i>Brassica napus</i> L. (partim) Rzepak				10 (b)
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs Rzepak				5 (b)
<i>Cannabis sativa</i> L. Konopie	5			
<i>Gossypium</i> spp. Bawełna			1	
<i>Helianthus annuus</i> L. Słonecznik	5			10 (b)
<i>Linum usitatissimum</i> L. Len zwyczajny	5	5 (a)		
<i>Sinapis alba</i> L. Gorczyca biała				5 (b)
<i>Glycine max</i> (L.) Merrill Soja (c)				

Objaśnienia do tabeli 11:

- (a) Dla nasion elitarnych Inu włóknistego maksymalna zawartość nasion porażonych przez *Phoma exigua* var. *linicola* nie może przekroczyć 1% liczbowego.
- (b) Nie określa się liczby przetrwalników lub ich fragmentów *Sclerotinia sclerotiorum*, jeżeli nie ma wątpliwości, że ich liczba nie przekroczyła wartości podanych w kolumnie 5.
- (c) Dla nasion *Glycine max* (L.) Merrill wymaga się, aby:
 - *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea* była stwierdzona nie więcej niż w 4 z 5 podprób utworzonych z podziału próby zawierającej co najmniej 5000 nasion z jednej partii,
 - występowanie nasion porażonych *Diaporthe phaseolorum* nie przekroczyło 15% liczbowych,
 - zawartość substancji obojętnej określonej przez międzynarodowe metody badawcze nie przekroczyła 0,3% wagowego.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego kategorii handlowe

Wymagania jakościowe określone w tabelach 8, 10 i 11 mają zastosowanie do materiału siewnego roślin oleistych i włóknistych kategorii handlowy.

Wymagania jakościowe dla materiału siewnego buraka:

- 1) dopuszczalna wielkość partii nasion buraków cukrowych i pastewnych wynosi – **20 ton**;
- 2) wielkość partii nie może przekraczać masy określonej w pkt 1 więcej niż o **5%**;
- 3) masa próby pobieranej do oceny laboratoryjnej wynosi nie mniej niż – **500 g**;
- 4) masa próby przeznaczonej do okresowej oceny w zakresie zdolności kiełkowania wynosi nie mniej niż – **50 g**;
- 5) próbę materiału siewnego przeznaczonego do badań pod kątem zawartości organizmów genetycznie zmodyfikowanych pobiera się zgodnie z międzynarodowo uznaną metodą; wielkość próby powinna być nie mniejsza niż 3000 sztuk nasion;
- 6) materiał siewny buraka powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od szkodników magazynowych.

Tabela 12**Szczegółowe wymagania dla oceny laboratoryjnej nasion buraków**

Gatunek	Kategoria i rodzaj materiału siewnego	Minimalna zdolność kiełkowania	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna wilgotność
		% liczbowy ¹⁾	% wagowy ²⁾	
Burak cukrowy <i>Beta vulgaris</i>	nasiona jednokielkowe	80	97	15
	nasiona do siewu punktowego	75	97	15
	nasiona wielokielkowe odmian, w których udział diploidów jest większy niż 85%	73	97	15
	pozostałe nasiona	68	97	15
Burak pastewny <i>Beta vulgaris</i>	nasiona jednokielkowe	73	97	15
	nasiona do siewu punktowego			
	nasiona wielokielkowe odmian, w których udział diploidów jest większy niż 85%			
	pozostałe nasiona	68	97	15

Objaśnienia:

¹⁾ Dotyczy kłębków inkrustowanych lub otoczkowanych oraz kłębków przed wykonaniem tego zabiegu.²⁾ Nie dotyczy kłębków inkrustowanych lub otoczkowanych.

Wymagania dla nasion jednokiełkowych oraz nasion do siewu punktowego:

- 1) za nasiona jednokiełkowe uznaje się kłębki buraków, których:
 - a) nie mniej niż **90%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
 - b) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy siewki lub więcej;
- 2) za nasiona buraka cukrowego do siewu punktowego uznaje się kłębki, których:
 - a) nie mniej niż **70%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
 - b) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy lub więcej siewek;
- 3) za nasiona buraka pastewnego do siewu punktowego uznaje się kłębki, których:
 - a) w przypadku odmian, w których procent diploidów przekracza **85%**, nie mniej niż **58%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
 - b) nie mniej niż **63%** kiełkujących kłębków daje pojedyncze siewki,
 - c) nie więcej niż **5%** kiełkujących kłębków daje trzy siewki lub więcej.

Wymagania dla materiału siewnego buraków:

- 1) zawartość nasion innych gatunków w próbie nie może przekroczyć – **0,3% wagowego**;
- 2) ilość zanieczyszczeń w próbie nie może przekraczać:
 - a) dla nasion elitarnych – **1,0% wagowego**,
 - b) dla nasion kwalifikowanych – **0,5% wagowego**,
 - c) dla nasion przeznaczonych na obszary uznane jako wolne od rizomanii, dla obu kategorii – **0,5% wagowego**;
- 3) w przypadku nasion powlekanych, w szczególności inkrustowanych lub otoczkowanych, oznaczeń jakościowych dokonuje się na próbach pobieranych z nasion przygotowanych do procesu powlekania, to jest nasion obłuszczonych lub szlifowanych.

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE JAKOŚCI ORAZ DOPUSZCZALNA WIELKOŚĆ PARTII
W OBROTCIE DLA MATERIAŁU SIEWNEGO ROŚLIN WARZYWNYCH

Tabela 1

Wielkość partii nasion oraz masa próby do oceny laboratoryjnej

Gatunki	Wielkość partii ¹⁾	Minimalna masa ^{2), 3)} próby
	w tonach	w gramach
1	2	3
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Cepa Cebula, w tym Echalion	10	25
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Aggregatum Szalotka	10	25
<i>Allium fistulosum</i> L. Cebula siedmiolatka (czosnek dęty)	10	15
<i>Allium sativum</i> L. Czosnek pospolity	10	20
<i>Allium schoenoprasum</i> L. Szczypiorek	10	15
<i>Allium porrum</i> L. Por	10	20
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. Trybuła ogrodowa	10	20
<i>Apium graveolens</i> L. Seler naciowy	10	5
<i>Apium graveolens</i> L. Seler korzeniowy	10	5
<i>Asparagus officinalis</i> L. Szparag	10	100
<i>Beta vulgaris</i> L. Burak liściowy i ćwikłowy	20	100
<i>Brassica oleracea</i> L. Kapustne, oprócz kapusty pekińskiej	10	25
<i>Brassica rapa</i> L. Kapusta pekińska	10	20
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>rapa</i> Rzepa	10	20
<i>Capsicum annuum</i> L. Papryka	10	40
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykoria liściowa	10	15

1	2	3
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykorja korzeniowa	10	50
<i>Cichorium endivia</i> L. Endywia	10	15
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai Kawon (arbuz)	20	250
<i>Cucumis melo</i> L. Melon	20	100
<i>Cucumis sativus</i> L. Ogórek	10	25
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne Dynia olbrzymia	20	250
<i>Cucurbita pepo</i> L. Dynia zwyczajna	20	150
<i>Cynara cardunculus</i> L. Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	10	50
<i>Daucus carota</i> L. Marchew	10	10
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. Koper włoski (fenkuł)	10	25
<i>Lactuca sativa</i> L. Salata	10	10
<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. Pomidor	10	20
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Neman ex A.W. Hill Pietruszka	10	10
<i>Phaseolus coccineus</i> L. Fasola wielokwiatowa	30	1000
<i>Phaseolus vulgaris</i> L. Fasola zwykła karłowa i tyczna	30	700
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny (wyłącznie cukrowy i łuskowy)	30	500
<i>Raphanus sativus</i> L. Rzodkiew i rzodkiewka	10	50
<i>Rheum rhabarbarum</i> L. Rabarbar	10	135
<i>Scorzonera hispanica</i> L. Skorzonera (wężymord)	10	30
<i>Solanum melongena</i> L. Oberżyna	10	20
<i>Spinacia oleracea</i> L. Szpinak	10	75

1	2	3
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. Roszonka warzywna	10	20
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bób	30	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza cukrowa	20	1000
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza pękająca	20	1000

Objaśnienia:

- 1) Wielkość partii nie może zostać przekroczona więcej niż o 5% masy określonej w kolumnie 2.
- 2) W przypadku odmian mieszańcowych roślin warzywnych, minimalna masa próby może być zmniejszona do 1/4 podanej masy próby, jednakże próba powinna mieć masę nie mniejszą niż 5 g i zawierać co najmniej 400 nasion.
- 3) Masa próby materiału siewnego przeznaczonego do okresowej oceny zdolności kiełkowania powinna stanowić co najmniej 1/4 podanej masy próby.

Tabela 2

Wymagania jakościowe dla nasion roślin warzywnych wszystkich kategorii

Gatunki	Minimalna czystość analityczna	Maksymalna zawartość nasion innych gatunków	Minimalna zdolność kiełkowania
	% wagowy		% liczbowy
1	2	3	4
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Cepa Cebula, w tym Echalion	97	0,5	70
<i>Allium cepa</i> L. – grupa Aggregatum Szalotka	97	0,5	70
<i>Allium fistulosum</i> L. Cebula siedmiolatka (czosnek dęty)	97	0,5	65
<i>Allium sativum</i> L. Czosnek pospolity	97	0,5	65
<i>Allium schoenoprasum</i> L. Szcypiorek	97	0,5	65
<i>Allium porrum</i> L. Por	97	0,5	70
<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.) Hoffm. Trybuła ogrodowa	96	1,0	70
<i>Apium graveolens</i> L. Seler naciowy	97	1,0	70
<i>Apium graveolens</i> L. Seler korzeniowy	97	1,0	70
<i>Asparagus officinalis</i> L. Szparag	96	0,5	70
<i>Beta vulgaris</i> L. Burak liściowy i ćwikłowy	97	0,5	50 (do liczby kłębków)

1	2	3	4
<i>Brassica oleracea</i> L. Kapustne, oprócz kalafiora	97	1,0	75
<i>Brassica oleracea</i> L. Kalafior	97	1,0	70
<i>Brassica rapa</i> L. Kapusta pekińska	97	1,0	75
<i>Brassica rapa</i> L. Rzepa	97	1,0	70
<i>Capsicum annum</i> L. Papryka	97	1,0	70
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykoria liściowa	97	1,0	70
<i>Cichorium intybus</i> (partim) L. Cykoria korzeniowa	97	1,0	70
<i>Cichorium endivia</i> L. Endywia	97	1,0	70
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai Kawon (arbuz)	97	1,0	70
<i>Cucumis melo</i> L. Melon	97	1,0	70
<i>Cucumis sativus</i> L. Ogórek	98	0,1	80
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne Dynia olbrzymia	98	0,1	80
<i>Cucurbita pepo</i> L. Dynia zwyczajna	98	0,1	75
<i>Cynara cardunculus</i> L. Karczoch hiszpański (kard) i karczoch zwyczajny	96	0,5	65
<i>Daucus carota</i> L. Marchew	95	1,0	65
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. Koper włoski (fenkuł)	96	1,0	70
<i>Lactuca sativa</i> L. Salata	95	0,5	75
<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill. Pomidor	97	0,5	75
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Neman ex A.W. Hill Pietruszka	97	1,0	65
<i>Phaseolus coccineus</i> L. Fasola wielokwiatowa	98	0,1	80
<i>Phaseolus vulgaris</i> L. Fasola zwykła karłowa i tyczna	98	0,1	75
<i>Pisum sativum</i> L. (partim) Groch siewny (wyłącznie cukrowy i łuskowy)	98	0,1	80

1	2	3	4
<i>Raphanus sativus</i> L. Rzodkiew i rzodkiewka	97	1,0	70
<i>Rheum rhabarbarum</i> L. Rabarbar	97	0,5	70
<i>Scorzonera hispanica</i> L. Skorzonera (węży mord)	95	1,0	70
<i>Solanum melongena</i> L. Oberżyna	96	0,5	65
<i>Spinacia oleracea</i> L. Szpinak	97	1,0	75
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr. Roszonka warzywna	95	1,0	65
<i>Vicia faba</i> L. (partim) Bób	98	0,1	80
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza cukrowa¹⁾	98	0,1	85
<i>Zea mays</i> L. (partim) Kukurydza pękająca	98	0,1	85

Objaśnienie:

¹⁾ W przypadku supersłodkich odmian kukurydzy cukrowej:

- minimalna zdolność kiełkowania wynosi 80%,
- na etykietach urzędowych i etykietach prowadzącego obrót umieszcza się napis „minimalna zdolność kiełkowania – 80%”.

Wymagania dotyczące chorób i szkodników:

- 1) materiał siewny roślin warzywnych powinien być praktycznie wolny od organizmów szkodliwych mających wpływ na jakość oraz wolny od wszelkich szkodników magazynowych;
- 2) materiał siewny roślin warzywnych powinien być wolny od żywych *Acarina* spp.;
- 3) materiał siewny roślin strączkowych powinien być wolny, w szczególności od następujących żywych organizmów:
 - a) *Acanthoscelides obtectus* Sag.,
 - b) *Bruchus affinis* Froel.,
 - c) *Bruchus atomarius* L.,
 - d) *Bruchus pisorum* L.,
 - e) *Bruchus rufimanus* Boh.

Załącznik nr 7

WZÓR

....., dnia

UPOWAŻNIENIE Nr

Na podstawie art. 36 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012 r. o nasiennictwie (Dz. U. poz. 1512):

upoważniam Panią/Pana

(imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania i adres albo nazwa oraz siedziba i adres)

do złożenia wniosku o dokonanie oceny polowej odmiany chronionej wyłącznym prawem, w roku/latach¹⁾

Lp.	GATUNEK	ODMIANA	NR WPISU ²⁾	OCHRONA PRAWNA PL/ UE ³⁾	POWIERZCHNIA UPRAWY	STOPIEN KWALIFIKACJI MATERIAŁU WYJSCIOWEGO ORAZ NUMER PARTII	MIEJSCOWOŚĆ POŁOŻENIA PLANTACJI NASIENNEJ	UWAGI
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								

¹⁾ W przypadku roślin wieloletnich.

²⁾ Numer wpisu do odpowiedniego urzędowego wykazu chronionych odmian i ich hodowców.

³⁾ Niepotrzebne skreślić.

.....
pieczęć i podpis osoby udzielającej upoważnienia

WYKAZ GATUNKÓW ROŚLIN ROLNICZYCH, KTÓRYCH MATERIAŁ SIEWNY MOŻE BYĆ UZNANY
ZA MATERIAŁ SIEWNY KATEGORII HANDLOWY

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	Esparceta siewna	<i>Onobrychis viciifolia</i> Scop.
2	Gorczyca czarna	<i>Brassica nigra</i> L.
3	Wiechlina roczna	<i>Poa annua</i> L.
4	Wyka pannońska	<i>Vicia pannonica</i> L.
5	Mozga Hardinga	<i>Phalaris aquatica</i> L.
6	Kozieradka pospolita (koniczyna grecka)	<i>Trigonella foenum-graecum</i> L.
7	Siekiernica włoska	<i>Hedysarum coronarium</i> L.
8	Cynodon palczasty	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.
9	Orzech ziemny	<i>Arachis hypogaea</i> L.